



ครั้งที่ 11

งานครบรอบ 51 ปี วันพระราชทานนาม
132 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

ปาฐกถาเกียรติยศ
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์

การปรับตัว

ของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง

ในยุค

DISRUPTION

ปาฐกถาเกียรติยศ
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์

การปรับตัว

ของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง

ในยุค

DISRUPTION

ปราชญ์กาเกียรตินิยมศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ ครั้งที่ 11
งานครบรอบ 51 ปี วันพระราชทานนาม 132 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล
เรื่อง “การปรับตัวของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในยุค
Disruption”

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2563
ISBN : 978-616-443-470-7

คณะผู้จัดทำหนังสือ

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร
อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์วัชร คุชการ	รักษาการแทน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ
นางสาวมณีรัตน์ จอมพุก	ผู้อำนวยการกองบริหารงานวิจัย
นางสาวตรีระกา กิจเนตร	กองบริหารงานวิจัย

ปกและรูปเล่ม

กองบริหารงานวิจัย

จัดทำโดย

กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล
โทรศัพท์ 0 2849 6241-6
โทรสาร 0 2849 6247
<https://op.mahidol.ac.th/ra/>

เอกสารกองบริหารงานวิจัย

หมายเลข 111/2563

คำนำ

มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร มาแสดงปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชัชวาล โอสถานนท์ ครั้งที่ 11 เรื่อง “การปรับตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในยุค Disruption”

มหาวิทยาลัยมหิดลจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้น เพื่อเป็นที่ระลึก ในงานแสดงปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ และหวังเป็นอย่างยิ่งที่ผู้อ่านจะได้นำความรู้ และแนวคิดไปปฏิบัติ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร ได้กล่าวไว้ 4 ข้อใหญ่ๆว่า 1) ทำไมมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว 2) การปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ทางการศึกษาใหม่ 3) การปรับเปลี่ยน infra-structure หรือองค์ประกอบพื้นฐาน และสุดท้าย 4) ทำอย่างไรที่จะสร้างผลสัมฤทธิ์ ให้ประสบความสำเร็จ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้ แนวคิด และวิธีการปรับตัว วิธีการปรับ ความคิด การเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่มาถึงในปัจจุบันและอนาคต มหาวิทยาลัยมหิดลหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่านที่มีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษา เพื่อสร้างคนยุคใหม่และสร้างอนาคตเพื่อตอบโจทย์ประเทศ ตอบโจทย์โลกนี้ และให้อยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป



(ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

สิงหาคม 2563

สารบัญ

คำกล่าวรายงาน..... 6

คำกล่าวเปิดงานแสดงปาฐกถาและประวัติองค์ปาฐก..... 8
โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติองค์ปาฐก 10

“การปรับตัวของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์..... 15
การเปลี่ยนแปลงในยุค Disruption”

ภาคผนวก

ความเป็นมาในการจัดแสดงปาฐกถาเกียรติยศฯ 84
เนื่องในวันพระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดล
(พ.ศ. 2542-2563)

ประวัติศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ 90



คำกล่าวรายงาน

ศาสตราจารย์ นายแพทย์วีร ชัยการ
รักษาการแทน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิชาการ
ประธานกรรมการฝ่ายจัดปาฐกถาเกียรติยศฯ

กราบเรียน ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร
และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ด้วยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานนาม “มหิดล” ให้เป็นนามของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พุทธศักราช 2512 ปัจจุบันได้เวียนมาบรรจบเป็นปีที่ 51 ของวันพระราชทานนาม และ 132 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล จึงจัดให้มีการแสดงปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ เป็นครั้งที่ 11 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองถึงความสำคัญของวันคล้ายวันพระราชทานนาม “มหาวิทยาลัยมหิดล” และได้ร่วมรำลึกถึง ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ในโอกาสนี้ ขอกราบเรียนเชิญท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวเปิดงานแสดงปาฐกถา และกล่าวแนะนำประวัติผู้แสดงปาฐกถาต่อไป



คำกล่าวเปิดงานแสดงปาฐกถา
และประวัติผู้แสดงปาฐกถา
โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรจง มไหสวริยะ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

กราบเรียน ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร
และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ตลอดระยะเวลา 51 ปี ที่มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับพระมหา
กรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลา
ธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนามาภิไธยในสมเด็จพระ
พระมหิตลธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

มหาวิทยาลัยมหิดลได้มีการพัฒนาในหลากหลายรูปแบบ เพื่อ
ประโยชน์ต่อแผ่นดิน ตามที่เรารวมมหิดลได้ตั้งจิตปณิธานว่า “เราจะสืบสาน
พระราชบิดา สู้ปัญญาของแผ่นดิน”

บัดนี้ วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2563 มหาวิทยาลัยมหิดลได้จัดแสดง
ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ เพื่อเป็น
การระลึกถึงคุณงามความดีของท่านที่ได้เคยดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดี
และในปีนี้ ผมในนามของมหาวิทยาลัยมหิดล รู้สึกมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง
ที่ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร ได้ให้เกียรติมา
แสดงปาฐกถาเกียรติยศฯ ในหัวข้อเรื่อง “การปรับตัวของมหาวิทยาลัย
เพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในยุค Disruption” และขอแนะนำ
ประวัติของผู้แสดงปาฐกถา ดังนี้



ประวัติ

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร
อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติ การศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรี :

พ.ศ. 2519 วทบ. (วิทยาศาสตร์การแพทย์) จากมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษาระดับปริญญาโท :

พ.ศ. 2521 แพทยศาสตรบัณฑิต จากคณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2525 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทางการแพทย์ จาก
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การศึกษาระดับปริญญาเอก :

พ.ศ. 2527 หนังสืออนุมัติบัตรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการ
ประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาอายุรศาสตร์ จาก
แพทยสภา

พ.ศ. 2545 หนังสืออนุมัติบัตรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการ
ประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาเวชศาสตร์ครอบครัว
จากแพทยสภา

พ.ศ. 2547 หนังสืออนุมัติบัตรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการ
ประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาอายุรศาสตร์ โรคระบบ
ทางเดินอาหาร จากแพทยสภา

การศึกษาอื่น ๆ

พ.ศ. 2531 - 2533 Research fellowship training in Gastroenterology at University of California, San Diego

การฝึกอบรม

- Directors Certification Program รุ่นที่ 211/2558, สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- Directors Accreditation Program รุ่นที่ 124/2559, สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- Executive Program “Strategy and Innovation for Businesses in Asia (SIBA)”, พ.ศ. 2559, Massachusetts Institute of Technology Sloan School of Management

ประวัติการทำงาน

งานบริหาร

1. สมาชิกวุฒิสภาไทย ชุดที่ 12 ตั้งแต่วันที่ 11 พ.ค. 2562 - กุมภาพันธ์ 2563
2. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 23 พ.ย. 2560 - 8 พ.ค. 2562
3. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2558 - 31 ก.ค. 2560
4. กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง (อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล) พ.ศ. 2558 - 2560

5. ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559
6. กรรมการสภามหาวิทยาลัย จากผู้บริหารระดับคณบดี มหาวิทยาลัยมหิดล 2 วาระ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555 - มกราคม พ.ศ. 2558
7. คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 9 ธ.ค. 2554 - 21 ม.ค. 2558
8. ประธานคณะกรรมการอำนวยการโรงพยาบาลศิริราช ปิยมหาราชการุณย์ ตั้งแต่วันที่ 9 ธ.ค. 2554 - 21 ม.ค. 2558
9. หัวหน้าภาควิชาอายุรศาสตร์
วาระที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 20 ก.พ. 2548 - 19 ก.พ. 2552
วาระที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 20 ก.พ. 2552 - 8 ธ.ค. 2554
10. รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 9 ธ.ค. 2543 - วันที่ 19 ก.พ. 2548
11. ผู้ช่วยคณบดี ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 9 ธ.ค. 2534 - 8 ธ.ค. 2543

เกียรติประวัติ/รางวัลที่เคยได้รับ

1. Best Resident Award in Internal Medicine, Siriraj Hospital 1982
2. Quality Person of the Year 2009, Faculty of Medicine Siriraj Hospital
3. ศิษย์เก่าดีเด่น สมาคมศิษย์เก่าแพทย์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2554

4. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก พ.ศ. 2555
5. บุคลากรดีเด่น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ประจำปี 2555
6. ศิษย์เก่าดีเด่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2555
7. ศิษย์เก่าดีเด่น สมาคมศิษย์เก่าคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี 2556
8. รางวัลนักบริหารโรงพยาบาลดีเด่นแห่งชาติประจำปี 2556 โดยสมาคมนักบริหารโรงพยาบาลแห่งประเทศไทย
9. บุคคลคุณภาพแห่งปี 2557 ด้านสาธารณสุข โดยมูลนิธิสภาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (มสวท.)

โอกาสนี้ขอเรียนเชิญ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร แสดงปาฐกถา ณ โอกาสนี้

ปาฐกถาเกียรติยศ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัสวาล โอสถานนท์
ครั้งที่ 11

งานครบรอบ 51 ปี วันพระราชทานนาม

132 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่ 2 มีนาคม 2563

เรื่อง

“การปรับตัวของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง ในยุค Disruption”

ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์อุดม คชินทร
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

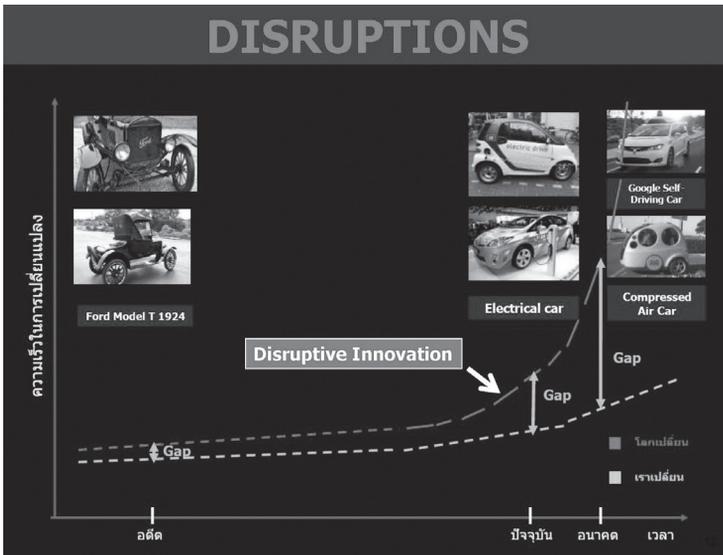


เรียนท่านนายกสภามหาวิทยาลัยมหิดล ท่านอธิการบดี และท่านอาจารย์อาวุโสของผมครับ อาจารย์ปริญญา อาจารย์มนตรี อาจารย์ชนิกา ท่านผู้บริหาร คณาจารย์ และพวกเราชาวมหิดลทุกท่าน ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณทางมหาวิทยาลัยที่ให้เกียรติเชิญผมมาเป็นผู้แสดงปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ ในวันที่ ผมภูมิใจ และดีใจที่ได้กลับมาบ้านเก่าที่มหิดลนี้ครับ วันนี้ผมคิดว่าจะมาสื่อสารเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าจากที่ตัวเองเคยเป็นผู้ปฏิบัติอยู่ที่มหาวิทยาลัย และได้เป็นรัฐมนตรี ดูแลเรื่องการอุดมศึกษา และมีส่วนในการผลักดันให้เกิดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมขึ้น ผมคิดว่าในภาพใหญ่ที่ผมได้เห็น มันกำลังจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากจริง ๆ ทำอย่างไรที่มหาวิทยาลัยจะปรับตัวเองให้ได้ เพื่อที่จะตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในยุค Disruption นี้

วันนี้ผมอยากจะพูดคุยใน 4 ประเด็นคือ 1) **ทำไมมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว** ผมเคยมีประสบการณ์ตอนเป็นรัฐมนตรีฯ ได้ไปบรรยายมา 50-60 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ทำให้ทราบว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยมีความรู้สึกว่ามันยังไม่เปลี่ยนหรอก มันยังอีกไกล แต่มันไม่ใช่ เพราะฉะนั้นวันนี้ก็จะพยายามที่จะบอกพวกเราว่าทำไมต้องเปลี่ยน ต้องปรับ 2) **การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางการศึกษาใหม่** ผมว่าเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเรายังคิดแบบเดิมทำแบบเดิม มันไม่ตอบโจทย์ ตรงนี้ทำอย่างไรที่จะปรับกระบวนทัศน์ทางการศึกษาเพื่อจะรองรับพลวัตในยุค Disruption นี้ให้ได้ 3) **การปรับเปลี่ยน infra-structure หรือองค์ประกอบพื้นฐาน** ซึ่งมันมีเยอะมากแต่ผมจะหยิบมาแค่ 3 ประเด็นคือ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และบทบาทของอาจารย์ผู้สอน ต้องเปลี่ยนครับ และสุดท้าย 4) **ทำยังไงที่จะสร้างผลสัมฤทธิ์** ให้ประสบความสำเร็จ ตอบโจทย์ประเทศ ตอบโจทย์โลกนี้ **และต้องอยู่ได้อย่างยั่งยืน**ด้วยนะครับ

การปรับตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง ในยุค Disruption

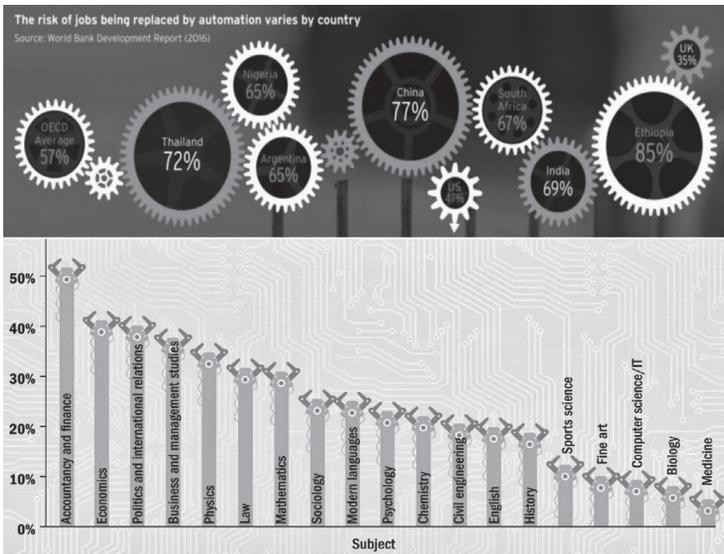
1. ทำไมมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว
2. การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ทางการศึกษา
เพื่อรองรับพลวัตโลกในยุค Disruption
3. การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบพื้นฐาน
 - หลักสูตร
 - กระบวนการเรียนการสอน
 - บทบาทของอาจารย์ผู้สอน
4. การสร้างผลสัมฤทธิ์เพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน



ในประเด็นแรกที่ยากจะบอกพวกเราว่า **ทำไมท่านต้องปรับ?** ครับ จากรูป ท่านจะเห็นในภาพว่าเส้นประสีฟ้านั้นะครับคือเป็นการเจริญเติบโตหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการที่พวกเราทุกคนมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง พัฒนางองค์กร มันจะเป็น curve ประมาณนี้ แต่ตอนนี้พอมันเกิด Disruptive Innovation โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็น Backbone สำคัญ มันทำให้ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มันเป็น exponential ทำให้ gap เพิ่มขึ้นอย่างมาก แล้วท่านเชื่อไหม อีกไม่นานมีคนทำนายว่ามันจะเป็น vertical ท่านเชื่อผม มันจะเป็นจริง เพราะเทคโนโลยีมันเป็นตัว drive จริง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ถ้าท่านดูใน ค.ศ. 1924 เราสร้างรถใช้น้ำมัน ณ ตอนนี เรากำลังจะเป็นรถที่ใช้ไฟฟ้าไม่ใช้น้ำมัน ท่านคงได้ยิน นอร์เวย์เป็นประเทศแรกเลยที่ประกาศว่าอีก 5 ปีข้างหน้าจะไม่ผลิตรถใช้น้ำมันอีกแล้ว หลาย ๆ ประเทศก็ประกาศแล้วในยุโรป ยังไม่ทันจบขณะนี้ Self Driving Car กำลังจะเกิดขึ้นแล้วและจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ด้วย ใครจะคิดว่ารถมันจะขับได้เองได้แต่มันเกิดขึ้นแล้วจริง ๆ



แต่อันนี้คือสิ่งที่น่ากลัว นี่คือพายุลูกใหญ่สมบรูณ์แบบที่กำลังจะเข้ามา เพราะมันมีเทคโนโลยี 3 ตัวใหญ่ ๆ มาเป็นตัวผลักดันอย่างรุนแรง ก็คือเรื่อง **Block Chain** พวกเราารู้แล้ว Block Chain เป็นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ที่ดีมากคือ แก้ไขไม่ได้ ปลอมแปลงอะไรก็ลำบาก เป็นระบบที่ดีมาก **AI** พวกเรา รู้ที่อยู่แล้ว ผมไม่พูดรายละเอียด และสุดท้ายคือตัว **Quantum Computing** ทำให้มีการประมวลผลอย่างรวดเร็วขึ้นเป็นพันเป็นหมื่นเท่า 3 อันนี้พอมารวมกัน จะเปลี่ยน Business Model มันจะเปลี่ยนการใช้ชีวิตของเราอย่างสิ้นเชิงจริง ๆ



ถ้าดูรายงานของ World Bank ตั้งแต่ ค.ศ. 2016 จากการที่มีทั้ง 3 ตัวนี้ เรื่อง **Block Chain** เรื่อง **AI** เรื่องของ **Quantum Computing** ที่เกิดขึ้นมานี้ ขนาดยังไม่สมบรูณ์นะ มันก็มีการเปลี่ยนแปลงไปเยอะมาก

ดังนั้น World Bank ได้ทำนายว่าระบบ automation จะเข้ามาแทนที่คน ในประเทศไทยมีแรงงาน 15 ปีล่วงหน้า ค.ศ. 2030 เขาว่าคนไทยจะตกงาน 72% คือเขาทำทุกประเทศเลย เขามีข้อมูล ยุโรปจะตกงานประมาณ 57% อเมริกา 47% จีน 77% เขาวิเคราะห์ให้เรารู้ว่ามีอาชีพไหนที่จะตกงานเร็ว บ้างน้อยบ้าง ผมดีใจ medicine เขาบอกตกงานช้าสุดครับ อย่างน้อยไม่มีใครจ้างผมทำอะไร ผมก็ยังไปประกอบอาชีพได้ แต่มันจะไม่จริง มันเปลี่ยน มาแค่เพียง 4 ปี ที่บอกหมดจะไม่ตกงาน จะไม่ใช่ละครับมีข้อมูลให้ดู



นี่คือข้อมูลที่น่าสนใจใน World Economic Forum บอกว่า ค.ศ. 2022 คืออีก 2 ปีข้างหน้า ตำแหน่งงานจะหายไป 75 ล้านตำแหน่ง ที่สำคัญคือจะมีงานเกิดใหม่ถึง 133 ล้านตำแหน่ง ซึ่งเป็นงานใหม่หรืออาชีพใหม่ที่ไม่เคยมีในโลกนี้มาก่อน และถ้าท่านไม่เตรียมลูกศิษย์ท่านไว้ข้างหน้ามันจะไปทำงานแบบนี้ได้อย่างไร

วิกฤตอุดมศึกษาไทย

อุดมศึกษาไทยไม่ตอบโจทย์ประเทศ / โลก
ในยุค Disruptive Technologies



คุณภาพไม่ดี

ทักษะ สมรรถนะ ทักษะคนดี
ไม่ตอบสนองความต้องการ
ของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป

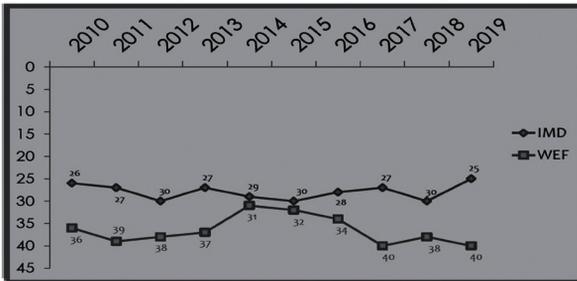
ความตกต่ำใน World University Ranking

ไม่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

ตรงนี้สำคัญมากเลยนะครับว่า โลกมันเปลี่ยนไปเร็วมาก แล้วถ้าเราไม่ปรับตัว ตอนนี้นั้นชัดเจนครับว่าวิกฤตกำลังจะเกิดขึ้น พวกเราเองที่อยู่ในสถาบันการศึกษาจะต้องรับผิดชอบตรงนี้ ตอนนี้ชัดมากกว่าการอุดมศึกษาไทยไม่ตอบโจทย์ประเทศ รวมทั้งจะไม่ตอบโจทย์โลกข้างหน้าที่กำลังเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในยุค Disruptive Technology นี้มีคน comment เราเยอะมาก โดยคนใช้บัณฑิต ผมเองตอนเป็นรัฐมนตรีฯ

เชิญ CEO ของบริษัทใหญ่ ๆ มาเป็นร้อยบริษัทมานั่งคุย เขาตอบเลยว่า บัณฑิตเราคุณภาพไม่ดี ความรู้ ทักษะ สมรรถนะ ไม่ได้ตอบโจทย์เขาเลย ทำงานก็ไม่เป็น จบจากมหาวิทยาลัยดัง ๆ มหิดล จุฬา โขทัย เขาบอกต้องไปฝึกงานใหม่อย่างน้อย 6 เดือนครับ จ่ายเงินเดือนเต็ม แฟร์กับเขาหรือไม่ เขาเรียกร้องมา 20 ปีแล้วไม่เคยปรับให้เขาเลย วันนี้บอกให้คุณมาร่วมมือกัน ตอนนี้อยู่ยุคการศึกษาต้องปรับใหม่ คุณต้องรับเด็กเราไปเรียนไปฝึกงานจริง ๆ ไปทำงานจริง ๆ เรียนรู้จากการทำงาน เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ๆ นั่นคือ สิ่งที่จะตอบโจทย์ข้างหน้า เพราะว่าอะไร เพราะว่าความต้องการตลาด แรงงานเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ตอนนี้เขาใช้ Digital Transformation หมดแล้วเพราะเขาอยู่ไม่ได้ ทำไมเขาต้องทำ Digital Transformation เพราะว่าอะไร เพราะว่ามันทำให้เขา efficiency มากขึ้น customer ใช้ satisfaction เพิ่มขึ้นครับ คุณภาพเพิ่มขึ้นด้วย แต่เราผลิตคนแบบเดิม ไม่ตอบโจทย์เขาเลย อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญก็คือว่า เราไม่สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ ถ้าท่านดู World Ranking ก็ชัดมาก 800 หรือ 900 อยู่อย่างนี้ แล้วคุณจะไปแข่งกับใครถ้าไม่ยกระดับตัวเองขึ้นมาให้ได้

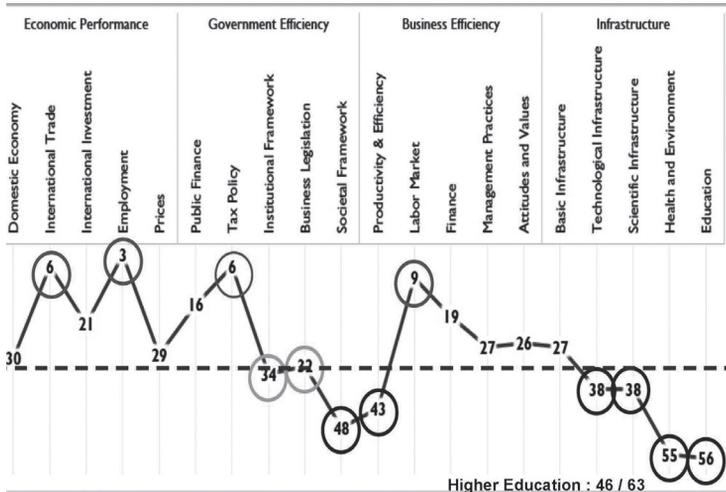
Thailand Competitiveness Ranking 2010-2019



	2019	2018	Change
IMD	77.23	79.45	-2.22
WEF	68.1	67.5	+ 0.6

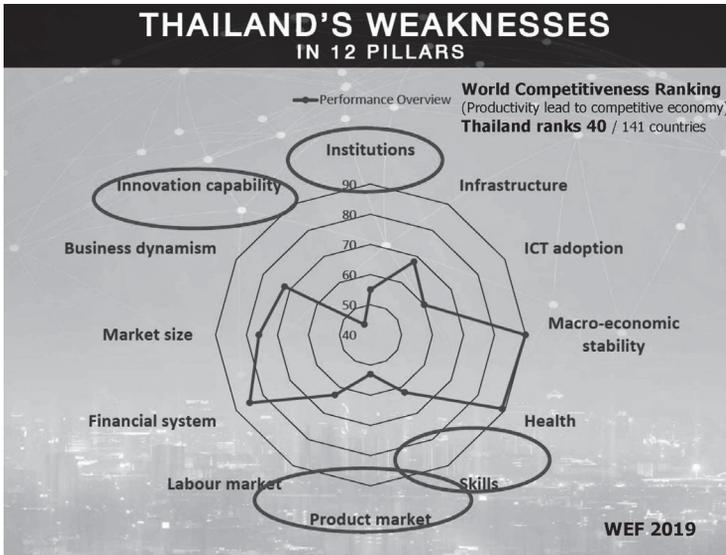
ผมอยากให้ท่านดูนะครับว่า นี่คือ Competitiveness Ranking ย้อนหลัง 10 ปีที่ผ่านมา มี 2 องค์กรใหญ่ ๆ ตอนที่นี้เป็นเชื่อถือระดับโลก คือ International Institute for Management Development (IMD) กับ World Economic Forum (WEF) จะเห็นว่า 10 ปีที่ผ่านมาประเทศไทย ไม่ได้ดีขึ้นเลยในความสามารถในการแข่งขัน ไม่ว่าจะดูกระดานไหน ไม่ได้ขึ้นเลย ความสามารถในการแข่งขันอยู่ที่ความสามารถพื้นฐานในการศึกษา โดยเฉพาะอุดมศึกษาซึ่งจะเป็นแกนหลักในการผลิตคนที่มีคุณภาพ คนที่เป็น talent คนที่จะไปสร้างการเปลี่ยนแปลง สร้าง innovation ให้ได้

Thailand Competitiveness Profile 2019



เขาดูอะไรบ้าง Competitiveness Index เขาดู 4 เรื่องนี้ 1) Economic Performance 2) Government Efficiency 3) Business Efficiency และ 4) Infrastructure ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่เขามองคือ

Education เรายู่อันดับที่ 56 จาก 63 ประเทศที่เขาจัดอันดับนี้ะครับ
 นี้คือการศึกษาในภาพรวม แต่ถ้าเอาเฉพาะอุดมศึกษา เรายู่อันดับที่ 46
 จาก 63 ก็ยังถือว่าล้าหลังมาก แล้วท่านทำอะไรรักันอยู่ ไม่คิดจะปรับให้
 มั่นดีขึ้นเลยหรืออย่างไร 10 ปีที่ผ่านมา



ถ้าเราไปดู World Economic Forum เขาวิเคราะห์ให้เสร็จปีที่ผ่านมา
 ว่าประเทศไทยมีจุดอ่อนอยู่ 12 เรื่องหลักใหญ่ ๆ จุดอ่อนมากที่สุดคือเรื่อง
 Innovation Capability ครับ กับการสร้างคนที่มีทักษะสูง นี้คือหน้าที่ของ
 มหาวิทยาลัยโดยตรง ถ้าเราไม่สามารถจะยกระดับตรงนี้ได้ คุณจะไปแข่งกับ
 ใครครับ แข่งขันกับใครก็ได้ในโลกนี้ นี้คือหน้าที่ของเราโดยตรงเลยครับ

แนวโน้มใหญ่ของโลกในศตวรรษที่ 21



การปรับตัวสู่ **Data-Driven Economy** และ
เป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ยุคโลกาภิวัตน์
(**Globalizing Knowledge-Based Economy**)



การปรับนโยบายและเส้นทางการผลิตไปสู่
ภาคส่วนที่เป็นการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากร
(**Value-Added Segment**)



การขับเคลื่อนที่มุ่งเน้นด้านผลิตภัณฑ์และ
การบริการที่อาศัยองค์ความรู้และนวัตกรรม
(**Knowledge-Intensive and Innovation-Driven
Products and Services**)

ถ้าเราดูแนวโน้มใหญ่ของโลกตอนนี้ มันชัดมากกว่าตอนนี้อย่างเป็น Data-Driven Economy ทมหด มันเป็น Globalizing Knowledge-Based Economy ต้องใช้ฐานความรู้ คุณจะมาทำอะไรแบบจอมปลอม ทำไม่ได้ อีกแล้ว ต้องมีความรู้ backup ความรู้ต้องนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างนวัตกรรมให้ได้ ทุกอย่างต้องเป็น Value-Added ณ ตอนนีถ้าเราไปดูทั่วโลก ไม่ว่าจะองค์กรไหน ไม่ว่าจะสร้างผลิตภัณฑ์อะไร หรือทำบริการอะไร มันเป็น Knowledge-Intensive Products หรือ Services หรือเป็น Innovation-Driven Products หรือ Services เท่านั้น ไม่อย่างนั้นท่านอยู่ไม่ได้

แนวโน้มใหญ่ของโลกในศตวรรษที่ 21

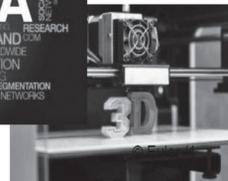
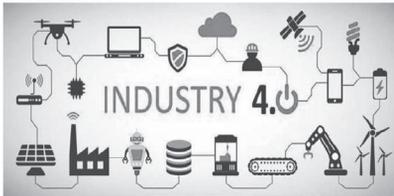
DIGITAL TRANSFORMATION

DIGITALIZATION

DIGITAL REVOLUTION

แนวโน้มใหญ่อีกเรื่องหนึ่ง ที่ผ่านมามีคนพูดถึงไปหลายครั้งคือเรื่องของ Digital Transformation หรือบางคนใช้คำว่า Digitalization หรือบางคนใช้คำหนักขึ้นไปอีกว่าเป็น Digital Revolution ตัวนี้เป็นตัว driver หนักจริงๆ ที่ทำให้ทุกอย่างมันเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงที่ทำให้เกิด Disruption ที่เราพูดกันอยู่นี้

Digital Technologies matter!



โดยเฉพาะอะไร โดยเฉพาะเรื่อง Digital Technology มันชัดเจนมากว่า ในยุคอุตสาหกรรม 4.0 นี้ Digital Technology เข้ามามีบทบาทอยู่ทั้งหมดเลย ต้องใช้ Digital Technology ทุกอย่างเป็น Backbone เป็นพื้นฐาน ไม่รวมถึงเรื่อง Robot ไม่รวมถึงเรื่องของ Big Data และ AI และถ้าท่านจับมือเขา ดูให้ดีนะว่ามันเป็น AI นะ ไม่ใช่คนอีกแล้ว และท่านจะแข่งกับเขาได้อย่างไร ถ้าท่านยังสร้างลูกศิษย์แบบเดิม ลูกศิษย์ท่านจะไปแข่งกับ AI ได้อย่างไร แต่เราต้องเอาชนะมันให้ได้ ไม่อย่างนั้นคุณจะถูกขูดเงินไปหมด ผนวกตัวอย่างในฐานะที่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยที่มีจุดแข็งทางด้านสุขภาพ (health)



ตัวนี้คือ AI นะครับ Ping An เป็นบริษัทประกันภัยครับ ใหญ่อันดับต้น ๆ ในประเทศจีน พอดูข้อมูลแล้ว คนมาประกันสุขภาพกับเขาเยอะมาก เขา

ไปจับมือกับบริษัท AI แห่งหนึ่งสร้าง AI ตัวนี้ครับ เรียกว่า Ping An Good Doctor เป็น Self-directed Healthcare Platform ที่ใหญ่อันดับต้น ๆ ของโลกตอนนี้ สร้างมาตั้งแต่กลางปี ค.ศ. 2018 ถึงปัจจุบันมีคนใช้ไปแล้วมากกว่า 10 ล้านคน เขาผลิตตู้นี้ไป 1,000 กว่าตู้ ติดตั้งประมาณ 5 มณฑลใหญ่ ๆ ถ้าท่านเข้าไปที่ตรงนี้ มันจะซักประวัติท่านเสร็จเลยครับ ท่านมีอาการอะไรอย่างไร วินิจฉัยให้ด้วย สั่งยาให้ด้วย ในตู้มียาอยู่ 100 รายการ ถ้าโรคไม่ซับซ้อนและมียา ท่านจ่ายเงินและรับยาไปครับ ถ้าโรคซับซ้อนขึ้นและต้องใช้ยาเกิน 100 รายการ เขาจะไปผูกกับร้านขายยาไว้อีก 15,000 ร้านรอบ ๆ บริเวณตู้นี้ ให้ท่านเดินไปรับ ถ้าท่านบอก “ไม่ไปรับ” เขาจะส่งโดย Kerry ให้ อีก 2 ชั่วโมงถึงบ้านครับ คือนั่นทำได้จริง ๆ นะ

ที่ผมพูดนี้คือสิ่งที่เขาทำมาแล้วปีกว่าเกือบ 2 ปีแล้ว และถ้าวินิจฉัยโรคที่มันซับซ้อนรุนแรงขึ้น เขาผูกกับโรงพยาบาลไว้อีก 3,000 โรงพยาบาล พอท่านไปที่โรงพยาบาล AI จะส่งข้อมูลให้หมอไม่ต้องไปซักประวัติใหม่ แล้วหมอมองไม่ตกงานหรือ และก่อนเขาทำตู้นี้เขาได้พิสูจน์ทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรง 3 รอบ กับแพทย์ระดับศาสตราจารย์ ไม่ใช่หมอเด็กใหม่ทั้งหลาย ตู้ AI นี้ สามารถวินิจฉัยโรคที่ไม่มีความซับซ้อนได้ถูกต้องดีกว่าแพทย์ที่เป็นมนุษย์ เหมือนหมากรุกหมากล้อมที่คนแพ้ AI มาตลอด และเมื่อปลายปีที่แล้ว Ping An ประกาศว่าจะ Built in Automatic Blood drawer ครับ Ultrasound Guided ด้วย ถ้า AI วินิจฉัยว่าต้องเจาะเลือด ท่านยื่นแขน

เข้าไป มันเจาะเลือดเสร็จท่านกลับบ้าน สักพักผลจะส่งไปที่มือถือท่านครับ
ตอนนี้ Automatic Blood drawer เริ่มมีออกมาขายแล้ว ไม่ต้องไปนั่งให้
พยาบาลควานหาเส้นเลือดเจาะ 3-4 รอบนะครับ ในคนอ้วน ๆ แบบผม
เนี่ย พยาบาลหาเส้นไม่เจอ เรื่องเหล่านี้มันเกิดมาแล้วนะแล้วยังมาบอกผม
ไปพูดที่ไหนบอกรัฐมนตรีฯ พูดเวอร์มากเลย มันจะเกิดอะไรเปลี่ยนแปลง
เร็วขนาดนั้น ที่ผมพูดนี้มันเป็นเรื่องจริง ตอนนี้ผมเองก็ยังอยู่ที่โรงพยาบาล
ศิริราช จะซื้อตู้นี้สัก 1,000 ตู้ ไปวางหน้าโรงพยาบาลศิริราชให้หมดเลย
ให้คนไข้ไปตรวจที่ตู้นี้หมดเลย ตอนที่โรงพยาบาลศิริราช มีคนไข้ที่ติด
ผู้ป่วยนอกวันละ 9,000 คน และตอนที่ท่านอาจารย์ปิยะสกลอยู่ หรือตอน
ผมอยู่เนี่ย เราทำวิเคราะห์หะครับว่า 9,000 คนนี้ จำเป็นต้องมาพบแพทย์
จริง ๆ สักสามหรือสี่พันคนเท่านั้น คือประมาณ 1 ใน 3 ส่วนอีก 2 ใน 3
ไม่จำเป็นต้องมาพบแพทย์ มาพบตู้นี้พอแล้วและกลับบ้านไป หมอจะได้มี
เวลาสอนนักศึกษาแพทย์ สอนแพทย์ประจำบ้าน (Resident) หรือทำ
การวิจัยเพิ่มขึ้น นี่เป็นเรื่องจริงครับ ผากท่านอธิการบดีไว้ด้วยนะครับ
และที่ประเทศจีนนี่ตอนนี้เขากำลังขยาย เพราะว่ามันตอบโจทย์ความ
เหลื่อมล้ำ ประเทศจีนเหมือนบ้านเราครับ มาโรงพยาบาลก็แน่น รอคิวต่าง ๆ
มากมาย เขามีแผนที่จะกระจายตู้นี้ไปให้ทั่วทุกมณฑล เป็นการตอบโจทย์
ความเหลื่อมล้ำอย่างยิ่ง มันคือปัญหาใหญ่ของโลกนี้ เรื่องความเหลื่อมล้ำ
มันช่วยได้จริง ๆ และหมอย่างผมจะตงงานครับ กรุณารับเข้าทำงานด้วย
มันไม่น่าเชื่อ ตอนนี้ทุกอย่างมันไปเร็วมากกว่าที่เราคิดจริง ๆ

Technology & Ideas

Bridge the Digital Gap Before It's Too Late

Unless developing countries like Indonesia act now, they risk falling so far behind they won't be able to catch up.

By [Sri Mulyani Indrawati](#)

17 November 2019, 7:00 am GMT+7



ถ้าไปดูใน Bloomberg เมื่อปลายปีที่แล้ว เรามีข้อมูลมาออกเรื่อง Digital Technology ผมอ่านแล้วดีมาก อย่างหนึ่งที่ยากจะบอก ช่องว่างมันเพิ่มขึ้นมากจากการ Disruption โดยเฉพาะ Digital gap ครับ เพราะ Digital Technology คือ Backbone ทุกอย่าง เพราะฉะนั้นตอนนี้ถ้าพวกเราไม่ช่วยกันปิดช่องว่างตรงนี้ เราบอกไว้เลยว่า won't be able to catch up คุณจะตามมันไม่ทัน องค์กรคุณจะสู้คนอื่นไม่ได้ แข่งขันกับใครก็ได้ เพราะฉะนั้นจะต้องรีบปิดช่องว่าง ก่อนที่มันจะสายเกินไป

6 เทคโนโลยี

พลิกผันมหาวิทยาลัยยุค 4.0



เทคโนโลยีโทรศัพท์เคลื่อนที่
Mobile Learning



เทคโนโลยีการวิเคราะห์
Analytics Technologies



เทคโนโลยีความจริงผสม
Mixed Reality



ปัญญาประดิษฐ์
Artificial Intelligence



เทคโนโลยีบล็อกเชน
Blockchain Technology



เทคโนโลยีผู้ช่วยเสมือน
Virtual Assistants

6 เทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเฉพาะในการช่วยเหลือให้ข้อมูลและคำปรึกษากับนักศึกษารายบุคคล ณ เวลาที่ต้องการ เป็นแนวโน้มใหญ่ของการศึกษาในอนาคต เทคโนโลยีเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ของตนเองเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของงานในอนาคต มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วกว่าเดิมที่เคยเป็นมาเพื่อเป็นสถาบันที่ช่วยสร้างอนาคตและโอกาสสำหรับคนรุ่นใหม่ พร้อมกับเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการปรับเปลี่ยน ทักษะสำหรับคนทำงานทุกช่วงวัยเพื่อให้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจอัตโนมัติได้อย่างยืดหยุ่นและมั่นคง

6 เทคโนโลยีที่เป็นตัวพลิกผันมหาวิทยาลัยในยุค 4.0 ท่านคงทราบแล้วผมจะสรุปอีกครั้ง ดังนี้

1. Mobile Learning ต่อไปนี้การเรียนจะเรียนบนมือถือก็รับ ไม่ต้องมานั่ง sit in ในห้องนี่อีกแล้ว หรือในห้อง lecture ไหนอีกแล้ว มันเกิดขึ้นแล้วด้วย แต่มันจะกระจายไปทั่วโลกเป็น impact จริง ๆ ลดความเหลื่อมล้ำ อยู่ในป่าตรงไหนก็เรียนได้ขอให้มี Wi-Fi

2. Analytics Technologies เทคโนโลยีในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นพื้นฐานใหญ่ที่จะสร้างความเข้มแข็ง ในการที่จะปรับตัวได้ สู้กับ Disruption ได้ คุณต้องมีเทคโนโลยีเรื่องการคิดวิเคราะห์ที่จะมาช่วยยกระดับ

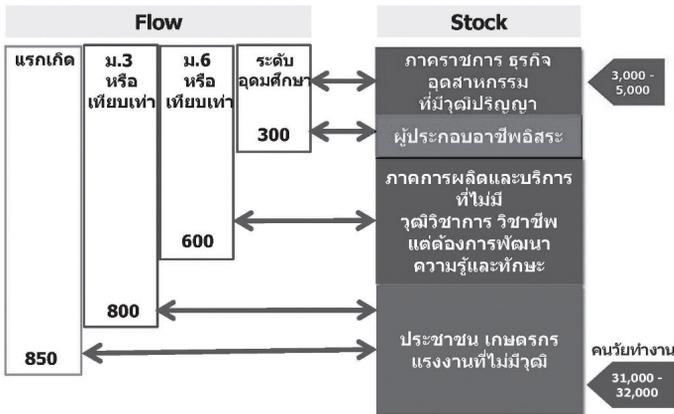
3. Mixed Reality เราจะเห็นว่าคอมพิวเตอร์หรือว่าระบบเทคโนโลยี มันมาช่วยตั้งแต่เป็นช่วยเฉย ๆ ช่วยแบบเสริม และมาช่วยเป็นแบบ Automation ทำงานซ้ำ ๆ ที่มนุษย์ไม่ต้องทำอีกแล้ว และสุดท้ายมันเป็น Autonomous AI คือไม่ต้องใช้มนุษย์ เปลี่ยนไปจริง ๆ

4. Artificial Intelligence (AI) เป็นจุดเน้นว่านี่คือความสำคัญจริง ๆ ว่ามันจะมาแข่งกับคน ซึ่งมีทั้งบวกและลบเพียงแต่เราจะต้องใช้ประโยชน์ครับ เราอย่าไปปฏิเสธนะครับว่า AI ทำให้คนตกงานมันไม่ใช่ เราต้องอยู่เหนือ AI ให้ได้ครับ ท่านต้องปรับตัว

5. Blockchain Technology มีความสำคัญมาก ๆ ต่อไปข้างหน้า ทุกอย่างจะมาใช้ในทุกองค์กรครับ

6. สุดท้าย Virtual Assistants เทคโนโลยีผู้ช่วยเสมือน ในอนาคต ผู้ช่วยท่าน ๆ ไม่ต้องจ้างคนอื่นอีกแล้ว ตัวนี้ work กว่า มีประสิทธิภาพมากกว่า ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่า 6 เทคโนโลยีนี้มันจะมาช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งออกแบบมาเฉพาะในการช่วยเหลือ หรือให้คนปรึกษา ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล มันเก็บข้อมูลแล้ว tailormade ให้ท่านเลย ท่านต้องการอะไร ท่านคิดแบบไหน ณ เวลาที่ท่านต้องการ กดปุ่ม มันออกมา ให้เสร็จครับ ซึ่งจะเป็นแนวโน้มใหญ่ของการศึกษาในอนาคต เทคโนโลยีจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ของตนเองได้ ตอบโจทย์อนาคต เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว และอาจจะต้องปรับตัวให้รวดเร็วกว่าที่ท่านคิด ไม่อย่างนั้นท่านตามไม่ทันนะครับ ตรงนี้จะเป็นตัวช่วยสร้างอนาคต ช่วยสร้างโอกาสสำหรับคนรุ่นใหม่ ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่ และที่สำคัญคือ

จะเป็นแหล่งเรียนรู้ในการที่จะปรับเปลี่ยนทักษะคนทำงาน ปัจจุบันนี้คนทำงานก็เริ่ม ๆ out date เพราะเขาเรียนมาแบบเก่า แต่มี Digital Transformation ไปแล้ว ตรงนี้ทำอย่างไร มหาวิทยาลัยต้องเป็นที่พึ่งของคนทุกช่วงวัย วัยทำงานด้วย วัยสูงอายุ เพราะตอนนี้มันกำลังก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจอัตโนมัติ แต่เราจะต้องทำอย่างไรให้เราสามารถปรับตรงนี้ได้ มีความยืดหยุ่นได้ และจะต้องทำให้มีความยั่งยืนด้วยนะครับ ตรงนี้เป็นสิ่งที่อยากจะฝากพวกเราว่า ท่านจะต้องไปคิดครับ ท่านจะต้องเตรียมตัว เตรียมแผนตั้งแต่วันนี้ ไม่ใช่รออีก 5 ปี 10 ปีแล้วเกิดความเสียหาย ท่านอยู่ไม่ได้หรอกนะครับ



หน่วย: 1,000 คน

ข้อเสนอการพัฒนาระดับอุดมศึกษาชาติ

สิ่งที่ผมคิดคือ Disruption ที่มันมีผลต่อเรา อันนี้กลับมาดูภาพจริง ผมอยากให้ท่านดูเรื่อง demand supply สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ เป็นหน้าที่ท่านต้องช่วยประเทศ เพราะ demand supply ผมนำข้อมูลจริง ๆ มาให้ท่านดูเลย

นะครับ ภาพนี้เป็นข้อมูลซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอ ที่จะเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาแห่งชาติ ท่านดูครับ ตอนนี้เด็กแรกเกิดประมาณ 850,000 คน 20 ปีที่แล้ว เด็กไทยเกิดปีละ 1.1 ล้านคน ปัจจุบันเหลือประมาณ 7-8 แสนคน มันหายไปเกือบ 5 แสน เพราะฉะนั้นจำนวนเด็กมัธยมถึงลดลง เมื่อท่านดู TCAS ขณะนี้วางแผนว่าที่นั่งครับ ไม่มีเด็กมาเรียน แล้วมหาวิทยาลัยอยู่ได้ยังไงครับ ท่านต้องปรับตัว จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มีประมาณสัก 8 แสนคน จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประมาณ 6 แสนคน จบอุดมศึกษาเหลือ 3 แสนคน นี่คือจำนวนคร่าว ๆ ตัวเลขกลม ๆ แล้วคนเหล่านี้ไปอยู่ไหนบ้าง คนที่เกิดมาทั้งหลายนี้มีอยู่ 4 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งคือพวกที่จบอุดมศึกษา โอเคก็ไปอยู่ในภาคราชการ ธุรกิจอุตสาหกรรม มีวุฒิปริญญา ประมาณสัก 3-5 ล้านคน อีกกลุ่มหนึ่งก็ไปเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น เป็นแพทย์ เป็นวิศวกร อีกสองกลุ่มใหญ่คือกลุ่มที่เป็นประชาชน เกษตรกร แรงงานที่ไม่มีวุฒิมัธยมศึกษา ประมาณ 31-32 ล้านคน นั้นเป็นวัยทำงาน และวัยท่าน อีกกลุ่มคือตรงนี้ครับ สีเขียวนี้ครับว่าอยู่ในภาคการผลิต ภาคบริการ ที่ไม่มีวุฒิมัธยมศึกษา ไม่มีวุฒिवิชาชีพ แต่ตอนนี้กำลังต้องการพัฒนาทักษะครับ เพราะมันเริ่ม out date โรงงานเขาเอาเทคโนโลยีมาใช้หมดแล้ว เป็น Digital Transformation เขาทำไม่เป็น ไม่เคยเรียนมา 31-32 ล้านคน เหมือนกันครับตรงนี้ นี่คือ Blue ocean ของมหาวิทยาลัย และเป็นสิ่งที่จะต้องทำ เพื่อจะช่วยเหลือประเทศเพื่อเอาคนพวกนี้มา re skill, up skill มา retrain ใหม่ แล้วส่งเข้าตลาดแรงงานใหม่ ตอบโจทย์อนาคตให้ได้ ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงานซึ่งเปลี่ยนไปแล้วครับ



เป็นข้อมูลที่สำคัญงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิเคราะห์ให้ว่า ตอนนี้ถ้าเราเอา 10 อุตสาหกรรมมุ่งเป้าเป็นหลัก ตามนโยบายปฏิรูปประเทศ Thailand 4.0 เรื่องกำลังคนสำคัญมาก 70% ของกำลังคนทั้งหมดนี้ไม่ต้องการปริญญาครับ ส่วนที่ต้องการช่างฝีมือ ต้องการมืออาชีพ ต้องการนายช่าง ต้องการวิศวกรผู้เชี่ยวชาญ ที่ไม่ต้องการจบปริญญา ต้องการจบปริญญาแค่ 30% เองครับ เพื่อไปเป็นที่ปรึกษาหรือไปเป็นอาจารย์แบบพวกเรานี้ เป็นผู้เชี่ยวชาญจริง ๆ นี่คือกำลังคนของประเทศเรา ภาพมันออกมาแบบนี้ แต่ตอนนี้เรา reverse กันอยู่ เราผลิตอุดมศึกษา ผลิตปริญญา 70-80% เลย แต่ตอนนี้โลกมันเปลี่ยนแล้ว มันไม่ใช่ครับ

ประมาณการ ปี 2563



เชื้อเพลิง
ชีวภาพ



ดิจิทัล



การขุดและ
โลจิสติกส์



แพทย์



หุ่นยนต์



ยานยนต์



อิเล็กทรอนิกส์



ท่องเที่ยว



เกษตร



แปรรูป
อาหาร

S Supply

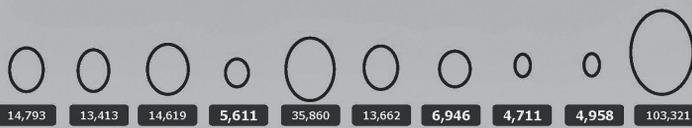
Degree



Non-Degree



D Demand



ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย

ข้อเสนอการพัฒนาระบบการศึกษา

ภาพนี้ให้ท่านดูตัวเลขจริงที่เขาคำนวณมาให้จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นี่คือ 10 อุตสาหกรรม 2S curve พวกเราทราบกันดีอยู่แล้วข้างบนเป็น Supply ที่เราผลิตได้อยู่ตอนนี้ ใน 10 อุตสาหกรรม แบ่งเป็น Degree กับ Non-Degree ข้างล่างคือ Demand ของตลาดแรงงานในปัจจุบัน นี่คือข้อมูล พ.ศ. 2563 ที่เขาคำนวณมา มันมีความที่ไม่ match กันเยอะมาก ท่านดูอันนี้นะเชื้อเพลิงทางชีวภาพ ความต้องการสูงมากผลิตได้นิดเดียว ดิจิทัลความต้องการตรงนี้นะครับ วงกลมนี้คือจำนวนเป็นขนาดความต้องการ เราผลิตจำนวนมากเลยตอนนี้ คนแห่เรียนเรื่องนี้กันมากแต่ตกงาน ไม่มีคุณภาพบ้าง ไม่ตอบโจทย์จริง ๆ นะครับ การบิน โลจิสติกส์ ความต้องการมีสูงมากแต่มีนิดเดียว นะครับ แพทย์ผลิตได้มากครับแต่ความต้องการจริง ๆ ไม่ได้เยอะมากแล้วนะครับ หุ่นยนต์ความต้องการยังสูงมากผลิตได้นิดเดียว การท่องเที่ยวเราผลิตมากเลยคนแห่มาเรียนกันมากมาย

เป็น Non-Degree มีประกาศนียบัตรจากทุกมหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ เปิดทุกแห่งเลย แต่ว่าตงงานครับ เพราะ demand มันมีอยู่แค่นี้ เกษตรซึ่งเป็น Backbone ของประเทศเราเป็นคนที่เขาทำเกษตรจริง ๆ กับเกษตรที่เป็นอาหารมีการนำผลิตภัณฑ์มาแปรรูป เกษตรตอนนี้ตงงานครับ แต่สิ่งสำคัญตอนนี้คือต้องแปรรูป ต้องสร้างมูลค่าเพิ่ม ความต้องการมากแต่ผลิตได้นิดเดียว นี่คือภาพที่อยากให้ท่านเห็นครับว่าเราทำด้าน supply side อย่างเดียวไม่ได้แล้ว ท่านต้องตอบ demand ของประเทศให้ได้ ท่านต้องช่วยประเทศครับ ไม่อย่างนั้นที่ต้องการกลับไม่ผลิตให้ ผลิตมาแล้วก็ยังมีคุณภาพก็ต่ำ นี่คือตัวเลขจริง ๆ ซึ่งใช้ในการวางแผนประเทศนี้ ท่านไปดูได้ในเว็บไซต์สำนักงานสภาการศึกษาได้ครับ



โลกันเปลี่ยน!!
เมื่อ 4 บริษัทยักษ์ใหญ่
รับสมัครงานแบบไม่สนปริญญา

ปัจจุบัน กระจายเป็นหลายหมื่น เป็นแสนๆบริษัท

อย่างที่ผมพูด 70% ไม่ต้องการปริญญา และตอนนี้สถานประกอบการหรือภาคอุตสาหกรรมเขาชัดมากบริษัทใหญ่ ๆ 4 บริษัท เขายกเป็นตัวอย่างว่าเขารับสมัครงานไม่สนใจปริญญาอีกแล้ว และตอนนี้ไม่ได้มีแค่ 4 บริษัท มีเป็นหมื่นเป็นแสนบริษัททั่วโลกครับตอนนี้ใช้ strategy นี้หมด ว่าถ้าคุณไม่ตอบโจทย์เขาคุณไม่มีพลังความสามารถที่จะไปสร้างการเปลี่ยนแปลง คุณมีแต่ความรู้มา ทำอะไรไม่เป็น เขาไม่รับนะครับ

BUSINESS INSIDER

Apple, Google, and Netflix don't require employees to have 4-year degrees, and this could soon become an industry norm

2019



Prominent business leaders such as Siemens USA CEO Barbara Humpton and Apple CEO Tim Cook are already questioning the need for four-year degrees altogether. Cook recently said that about half of Apple's US employment last year included people who did not have four-year degrees. Cook reasoned that many colleges do not teach the skills business leaders need most in their workforce, such as coding.

Now prominent companies such as Google and Apple are hiring employees who have the skills required to get jobs done, with or without a degree. LinkedIn found many of today's hottest companies to work for do not require that employees have a college degree. After further analysis of the data, LinkedIn identified specific positions more likely to be filled by noncollege graduates, including electronic technicians, mechanical designers, and marketing representatives. . . .

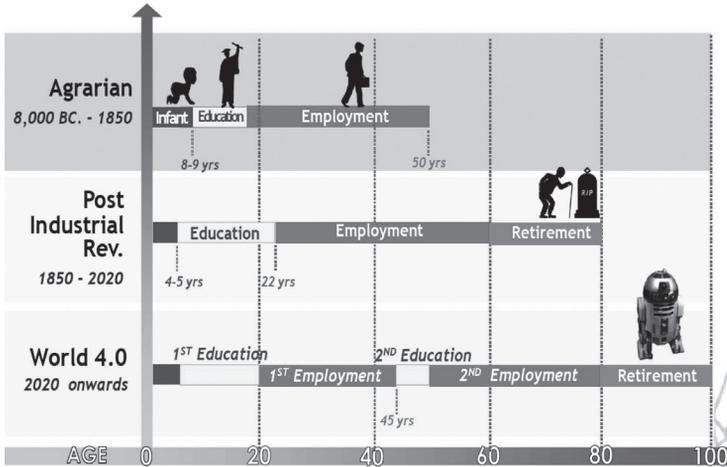
ผมยกตัวอย่างให้ท่านดู นี่คือข้อมูลเมื่อปีที่แล้วนะ ค.ศ. 2019 Tim Cook ซีอีโอของ Apple กับซีอีโอของ CNN ประกาศว่า ครั้งหนึ่งของคนที่รับใหม่ไม่จบปริญญา เพราะเขาบอกว่ามันมี skill ต่าง ๆ ตรงกับสิ่งที่เขาต้องการมากกว่า เขาจะรับคนที่มีทักษะสมรรถนะ ซึ่งจะ get the job done ให้ได้ ที่จะไปพัฒนาองค์กรเขาให้ได้ สร้างการเปลี่ยนแปลงได้ ให้เขา

แข่งกับบริษัทคู่แข่งให้ได้ เขาไม่สนหรือว่าคุณจะมีปริญญาหรือไม่มีปริญญา และมันเป็นเช่นนั้นจริง ๆ เมื่อไปสำรวจบริษัทใหญ่ ๆ ทั่วโลกจะยืนยันนโยบายว่า do not require that employees have a college degree นี่คือ trend ใหม่ครับ เพราะฉะนั้นเรายังมาตั้งหลักสูตรปริญญาโน่น นี่ นั่น ท่านไม่ตอบใจหัยครับ เด็กจะตกงานแน่นอนครับ เพราะฉะนั้นตอนนี้ท่านจะต้องปรับกระบวนการทัศนใหม่ ไม่อย่างนั้นท่านไม่ตอบใจหัยอะไรทั้งสิ้นเลย แล้วท่านจะอยู่ได้อย่างไร

การปรับตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อตอบใจหัยการเปลี่ยนแปลง ในยุค Disruption

1. ทำไมมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว
2. การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนทางการศึกษา
เพื่อรองรับพลวัตโลกในยุค Disruption
3. การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบพื้นฐาน
 - หลักสูตร
 - กระบวนการเรียนการสอน
 - บทบาทของอาจารย์ผู้สอน
4. การสร้างผลสัมฤทธิ์เพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน

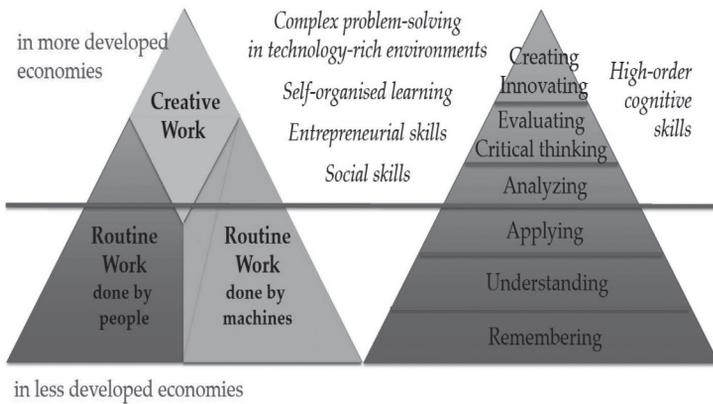
How did we learn and live ?



ต่อไปนี้กระบวนกรเรียนรู้ของคนจะเปลี่ยนไป Agrarian คือยุคดั้งเดิม ตั้งแต่ยุคทำเกษตรที่มีการเพาะปลูกเป็นหลัก มีการเรียนพื้นฐานช่วงสั้น ๆ แล้วไปทำงานเลย อายุเฉลี่ยของคนยุคนั้นคือ 50 ปี ยุคหลังปฏิวัติอุตสาหกรรมแรก ๆ ถึงปัจจุบัน ต้องเรียน ๆ ไปถึงอายุ 22 ปี ถึงไปทำงานแล้วก็ retire อายุ 60 ปี ยุค 4.0 คือตั้งแต่ ค.ศ. 2020 เป็นต้นไป คนจะเรียนจากการทำงาน เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย จะมี first employment เขากะว่าอายุประมาณ 45 ปี จะต้องกลับมาเรียนใหม่เพราะว่าเทคโนโลยีเปลี่ยน โลกมันเปลี่ยนหมด มันทำงานต่อไม่ได้ มี second education และมี second employment ซึ่งตรงนี้อาจจะเปลี่ยนงานด้วย เปลี่ยนความเชี่ยวชาญด้วย Key ก็คือว่าเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้จากการทำงานครับ ไม่ใช่มาเรียนในมหาวิทยาลัย แล้วท่านจะอยู่ตรงไหน คำว่า Education ตรง

นี่คือเป็น self-directed education เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเอง Google ช่วยได้มาก เรียนจาก Google ท่านจะเรียนหรือจะทำอะไรที่ท่านไม่เคยทำ มาก่อน ท่านเปิด YouTube ท่านเปิด Google ก็สามารรถเรียนหรือทำได้ ทุกอย่าง แล้วถามว่ามหาวิทยาลัยจะทำให้เขารู้มากกว่า Google หรือไม่

Future(s) of work – what most studies suggest ...



ผมว่าตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ อยากให้ท่านคุณภาพนั้นะครับว่า Future work การทำงานข้างหน้านั้น ในประเทศที่กำลังพัฒนากับประเทศพัฒนาแล้ว มันต่างกันจริง ๆ ประเทศที่กำลังพัฒนา Routine work ทำโดยคน แล้วตอนนี้ดีขึ้นเล็กน้อย เริ่มมี Machine มี Automation มาช่วย หลักการคือจำ เข้าใจ แค่นั้นเอง ใช้เป็นพื้นฐาน ไม่ต้องมีความคิดวิเคราะห์อะไร แต่ในโลกของประเทศที่พัฒนาแล้ว Routine work ต้องน้อยลง มันต้องเป็น Creative work ต้องสร้างมูลค่า ต้องมี Innovation ต้องอาศัย

เรื่องของการคิดวิเคราะห์ Critical thinking เรื่อง Innovation จะต้องทำ Complex problem-solving ได้ Entrepreneur ได้ มี Social skill ที่ทำงานกับคนอื่นได้ นี่คืออนาคตข้างหน้าครับ การเรียนรู้มันจะเปลี่ยนไปอย่างมาก เพราะฉะนั้นในศตวรรษที่ 21 ผมอยากจะสรุปตรงนี้ว่า การเรียนรู้มันเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง การที่มีคน มีอินเทอร์เน็ตมันเปลี่ยนไปทั้งสิ้น ทำให้คนมีกระบวนการเรียนรู้เปลี่ยนไปอย่างมาก ไม่ต้องมานั่งเรียนในระบบ ไม่ต้องมาเรียนประถม มัธยมด้วย มันข้ามขั้นได้เลยครับ

การเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21

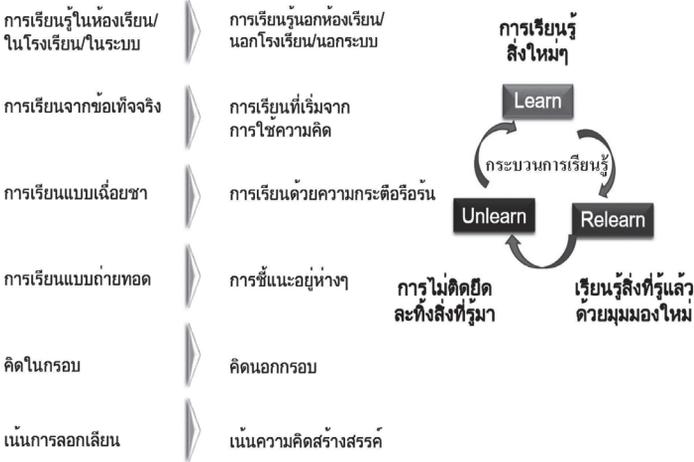
- | | | |
|---|---|--|
| • เน้นการพัฒนาหลักสูตร/ ยึดตัวผู้สอนเป็นสำคัญ (Supply Side) | ▶ | • เน้นการพัฒนาอาชีพ/ ยึดตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ (Demand Side) |
| • เน้นการเรียนรู้ให้ครบตามหลักสูตร/การเรียนรู้ตามภาคบังคับ (Mass Education) | ▶ | • เน้นเติมเต็มในสิ่งที่ขาด (ความรู้และทักษะที่จำเป็น) /การเรียนรู้เพื่อตอบโจทย์เฉพาะบุคคล (Personalized Education) |
| • Cognitive-Based Learning | ▶ | • Experience-Based Learning |
| • การเรียนรู้ในห้องเรียน/ในโรงเรียนในระบบ | ▶ | • การเรียนรู้นอกห้องเรียน/นอกโรงเรียน/นอกระบบ |
| • เน้น Age Group 5-22 | ▶ | • เน้นทุกช่วงอายุ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การ reskill, upskill, multiskill แรงงานปัจจุบัน การ recycle คนเกษียณอายุ) |
| • เน้นหลักสูตรที่มีประกาศนียบัตร/ปริญญา | ▶ | • เน้นหลักสูตรที่ไม่มีประกาศนียบัตร/ปริญญา |

ตอนนี้สิ่งสำคัญที่อยากจะบอกพวกเราว่าเราต้องเปลี่ยนจาก Supply side เป็น Demand side คุณต้องเอาผู้เรียนเป็นหลัก ว่าเขาอยากเรียนอะไร คุณต้องตอบโจทย์เขา ไม่อย่างนั้นเขาไม่มาเรียนกับคุณ เขามีตัวเลือก

มากมาย ต้องเอาสถานประกอบการเป็นหลักว่าเขาต้องการบัณฑิตมีทักษะ
สมรรถนะแบบไหน คุณต้องสอนให้ตรง ให้เขาไปทำงานได้เลย ตรงนี้สำคัญ
นี่คือการพัฒนาอาชีพด้วยนะ เปลี่ยนจาก Supply side เป็น Demand side
และตอนนี้เด็กเรียนรู้มาหมดแล้วมากมาย คุณแทบไม่ต้องไปสอนซ้ำ ไม่ได้
ประโยชน์เลย รายวิชาที่เรียนไปแล้ว ชีวิตนี้ไม่เคยใช้ ไม่ต้องไปสอน เด็กจะ
ไม่มาเรียนกับคุณ นี่คือเรื่องจริงครับเด็กสมัยใหม่ เพราะฉะนั้นท่านต้องเติมเต็ม
สิ่งที่เขาขาด ท่านต้อง Customize ให้เขา ท่านต้องทำเป็น Personalized
Education ครับ ให้ตอบโจทย์ความต้องการของเขา ให้เขาไปพัฒนาได้ ไป
ทำอาชีพได้ มีรายได้ให้ได้ แต่ละคนจะไม่เหมือนกันแล้ว มันไม่เหมือนสมัย
ผมกับท่านตอนสอบเข้ามหาวิทยาลัยนะ จำ เข้าใจมาหัวกลง ๆ สอบเข้าได้
ไม่มีอะไรอยู่ในหัวนะ ตอนนี่ไม่ใช่ เด็กมัธยมตอนนี้ท่าน ๆ ดูสิว่าเขาเรียนรู้
มาเยอะนะครับ แม้แต่เด็กบ้านนอก ผมเองตอนเป็นรัฐมนตรีฯ ไปโรงเรียน
ต่างจังหวัดหลายแห่งมาก โรงเรียนอยู่กลางป่ากลางเขา ก็มีอินเทอร์เน็ตให้ใช้
เดี๋ยวนี้ทุกโรงเรียนมีอินเทอร์เน็ตหมด เขาได้เรียนรู้ต่าง ๆ มากพอสมควร
แล้วครับ เขาไม่ใช่ไม่มีพื้นฐานเลยแบบเรานะ สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญที่อยาก
ให้ท่านเข้าใจนะ ไม่ได้ ต้องเรียน 154 หน่วยกิต คือมันไม่ใช่อีกแล้ว และ
ต่อไปการเรียนรู้จะเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ จากประสบการณ์จริง เป็น
Experience-Based Learning ครับ ไม่ใช่เรียนในห้องเรียน ต้องไปเรียน
นอกห้องเรียนครับ เรียนนอกระบบ มันถึงจะเกิดการคิดวิเคราะห์ เกิดการ
สร้าง Innovation ได้ และต่อไปจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยต้องเน้นทุก
ช่วงวัยนะครับ ท่านจะเน้นแต่เด็กมัธยม 2 แขน 3 แขนคน ท่านมีเก้าอี้ว่าง
อีกตั้งแสนที่นั่ง เด็กมัธยมคืองาน Routine ที่ต้องทำ แต่ไม่ใช่เป้าหมาย เป้า
ใหญ่ของท่านคือคนวัยทำงาน 35 - 40 ล้านคน ต้องมา re skill, up skill

ครับ retrain ใหม่ คนสูงอายุครับ ท่านเอามาใช้ให้เป็นประโยชน์ครับ มีความรู้ทักษะมาก แต่ว่าเทคโนโลยีไม่ได้ เอามาสอน Digital Technology ใหม่ นะครับ แล้วท่านจะช่วยเขาให้เป็นประโยชน์กับองค์กรได้ นะครับ เอาคนสูงอายุมา recycle และที่สำคัญคือต่อไปนี้ การเรียนในระบบ จะลดความสำคัญลง เขาจะไม่สนใจปริญญา เพราะสถานประกอบการไม่มองแล้วว่า จะจบจากที่ไหน มหิดล จุฬา Harvard หรือ MIT เหมือนกันทั่วโลก ไม่สนใจอีกแล้ว เขาจะดูว่าคุณมี Competency ตอบโจทย์บริษัทเขาหรือไม่

การเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ยุคศตวรรษที่ 21



เพราะฉะนั้นตอนนี้กระบวนการเรียนรู้ต้องเปลี่ยนครับ คุณต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ต้อง relearn คือเรียนรู้สิ่งใหม่ อาจจะเรียนรู้สิ่งเดิม แต่ด้วยมุมมองใหม่ มันถึงจะเกิด outcome แบบใหม่ แล้วจะต้องไม่ยึดติดครับ อาจารย์มหาวิทยาลัยตรงนี้เยอะมาก เรียนจบ Ph.D. เรื่องนี้เมื่อ 20 ปีที่แล้ว

รู้แต่เรื่องนี้สอนแต่เรื่องนี้ออย่างอื่นสอนไม่เป็นแล้ว ทั้งที่หลักสูตรตัวเองก็มีคนเรียน 3 คน 5 คน ต่อไปปิดหมดครับเชื่อผมนะ จะต้องรู้จักไม่ยึดติด ท่านนายกสภาฯ พูดเรื่องนี้กับผมนะ ต้องละ วางบ้าง ไม่ยึดติดนะ ต้องเอาธรรมะมาช่วย กระบวนการต้องเปลี่ยนต้องอยู่นอกห้องเรียน เริ่มเรียนจากการใช้ความคิด เพราะการเรียนจากการปฏิบัติมันจะเห็นปัญหาตลอด ครูต้องเปลี่ยนหน้าที่เป็นถาม ไม่ต้องสอน ถามคือสอน กระตุ้นให้เขาคิด ให้เขาไปหาคำตอบมาให้ได้ เรียนด้วยความกระตือรือร้น ครูต้องชี้แนะอยู่ห่าง ๆ เป็น coach หรือเป็น mentor หัดให้คิดนอกกรอบ ให้เน้นเรื่องความคิดสร้างสรรค์ นี้คือบัณฑิตในอนาคตที่จะตอบโจทย์ประเทศต่อไป และสิ่งเหล่านี้ท่านปลูกฝังไปในตัวเขา เขาจะไปปรับเปลี่ยนตัวเองได้เมื่อเขาเผชิญกับ Disruption



Here's Alibaba co-founder Jack Ma discussing how education must change to empower future generations.

"... Teachers must **stop teaching knowledge**... we have to teach something unique, so that a machine can never catch up with us. These are the **soft skills** we need to be teaching our children **Values, Believing, Independent Thinking, Teamwork, Care for others.** These are the soft parts. Knowledge will not teach you that That is why I think we should teach our kids. **Sports, music, painting, art – to make sure humans are different.** Everything we teach should be different from machines. If the machine can do better, you need to think about it."

ผมชอบ Jack Ma พูดอันนี้มากเลยครับ Jack Ma พูดตอนที่เขาจะวางมือ เขาไปพูดใน World Economic Forum เขามาวางมือประมาณเดือนกันยายน เขาพูดตอนเดือนมกราคมเมื่อปีที่แล้ว Jack Ma บอกว่า Education must change to empower future generations เขามองถึงข้างหน้าให้คนรุ่นใหม่ สำคัญมากนะครับ เขาบอกว่าจะต้อง stop teaching knowledge จากประสบการณ์เขา คุณต้องหยุดสอน คุณต้องทำตัวเป็น facilitator และที่สำคัญก็คือว่าจะสอนอย่างไรให้ตัว Machine ตัว Automation ทั้งหลาย มันสู้เราไม่ได้ เขามีความรู้รู้สึกว่าเราต้องเหนือกว่าเครื่องมือ เครื่องจักร หรือ Automation เขาเน้นเรื่อง soft skills นะครับ soft skills เป็นเรื่องสำคัญ เป็นตัวที่จะบูรณาการการเรียนรู้และทำให้เกิดจินตนาการ เกิด Imagination และไปสร้าง Innovation เรื่องของคุณค่า เรื่อง Believing เรื่อง Independent Thinking, Teamwork และ Care for others คืออยากให้คนอื่นดีขึ้น อยากให้โลกนี้มันดีขึ้น เพราะฉะนั้นวิชาต่างๆ ที่เราคิดว่ามันไม่สำคัญมันไม่ใช่ ตัวนี้เป็นตัวที่จะ nurture หรือบ่มเพาะคนคนนั้นไม่ว่าจะเป็นกีฬา ดนตรี วาดรูป ศิลปะ ฯลฯ ทำให้คนมีความเป็น คนและทำงานอย่างมีความสุข ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญนะ เป็นเรื่องที่ยากจะเน้นกับพวกเรานะครับ

การปรับตัวของอุดมศึกษาไทย

- เป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา อาจไม่ใช่ปริญญาอีกต่อไป แต่เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีอาชีพ มีรายได้ และมีงานทำ โดยมุ่งเน้นการสร้างหลักสูตรที่เป็น **Non-degree / Training** เพิ่มขึ้น เน้นสมรรถนะและทักษะด้านต่างๆ มากกว่าวิชาการ โดยเรียนรู้จากการทำงาน การปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ/ภาคอุตสาหกรรม

การปรับตัวของอุดมศึกษาไทย

- Personalized Higher Education
- Innovation and Value creation
- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของคนทุกช่วงวัย
- การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพิ่มความสามารถการแข่งขันเพราะคนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง

เพราะฉะนั้นในมุมมองของผม อุดมศึกษาข้างหน้าท่าน เป้าหมายสุดท้ายของการจัดอุดมศึกษาไม่ใช่ปริญญาอีกต่อไป แต่จะเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างให้คนมีอาชีพ มีรายได้ มีงานทำ ต่อไปนี้เด็กที่จบ ม.3 ม.4 มา ถ้าเขาอยากจะมาเรียน ต้องให้มาเรียน เด็กเขาไปทำ Start up แล้วยังไม่รับเด็กมาเรียนได้อย่างไร เขาต้องการจะมาเติมเต็มอะไรบางอย่างที่เรียนจาก Google ไม่ได้ ตรงนี้คืออนาคตข้างหน้าครับ เพราะนั้นทุกอย่างต่อไปข้างหน้าจะเป็นเรื่องของ Training เป็นเรื่องของ Non-Degree เน้นทักษะ สมรรถนะมากกว่าวิชาการ โดยกระบวนการเรียนรู้คือ เรียนจากการทำงาน จากการศึกษาปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ หรือภาคอุตสาหกรรม และท่านจะต้อง tailor made ให้เด็กเป็น Personalized Higher Education เน้นเรื่องการสร้าง Innovation การสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนทุกช่วงวัย และการศึกษาที่นี้เป็นทุกอย่างนะครับ ในการพัฒนาทุกอย่าง โดยเฉพาะพัฒนาคน การศึกษาคือ หัวใจของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพครับ ท่านต้องสร้างคนที่มีคุณภาพให้สามารถแข่งขันกับคนอื่นได้ คนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่างจริง ๆ ครับ

อาวุธที่ใช้เอาชนะคู่แข่งได้คือ คุณภาพ



สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผมอยากจะย้ำกับพวกเราครับว่า อาวุธที่เราจะชนะคู่แข่ง ไม่ว่าจะเป็นคนหรือเป็นองค์กรคือคุณภาพ คุณภาพจะประกอบด้วย 3 มิติใหญ่ ๆ ครับ 1) ความรู้ & นวัตกรรม คือแน่นอนท่านต้องมีความรู้ ท่านต้องสร้างนวัตกรรมให้ได้ไม่อย่างนั้นท่านไม่มีคุณภาพ ท่านแข่งกับใครไม่ได้ ซึ่งเกิดจากการศึกษาและการวิจัย 2) ทักษะ & สมรรถนะ ซึ่งเกิดจากการฝึกอบรม 3) ทัศนคติ & คุณค่า ซึ่งเกิดจากต้องเสริมสร้าง รวมทั้งคุณธรรมจริยธรรมด้วยครับ ถ้าเก่งและโง่งไม่ได้ประโยชน์ต่อองค์กรหรือกับประเทศเลย ซึ่งตอนนี้เรื่องทัศนคติ & คุณค่า (Attitude and Value) ถ้าเราไปดูองค์กรทั่วโลกให้ความสำคัญตรงนี้มากครับ เพราะตรงนี้สำคัญว่าจะทำให้องค์กรขยับไปข้างหน้าหรือไม่ และจะอยู่ได้อย่างยั่งยืนหรือไม่ ก็ฝากไว้ละครับว่า 3 มิตินี้เรื่องของคุณภาพ ผมลืมพูดก็คือว่าสุดท้ายนี้แน่นอนว่าคนเราต้องเรียนรู้

ตลอดชีวิต เพราะบางอย่างวิชาการ 5 ปีก็ล้าสมัยแล้ว เทคโนโลยีก็ล้าสมัย เพราะฉะนั้นท่านต้องใฝ่รู้ ต้องปรับตัวเอง มีความสนใจที่จะต้องเรียนรู้ใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนตัวเองอยู่ตลอดเวลา



10 ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 20 ซึ่ง Present ใน World Economic Forum เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมา 10 ทักษะ ที่เขาเห็นว่า เป็นทักษะในศตวรรษที่ 20 คือ 1) แก้ปัญหาซับซ้อนได้ 2) คิดในเชิงโต้แย้ง เป็นไม่ใช่คิดแล้วก็ตามผู้นำไปหมดไม่เจริญ 3) มีความคิดสร้างสรรค์

- 4) รู้จักการบริหารคน สำคัญมากเพราะคนเป็นศูนย์กลางของทุกอย่าง
- 5) Collaborate กับคนอื่นเป็น ทำงานได้อย่างราบรื่น
- 6) มีความฉลาดทางอารมณ์
- 7) รู้จักผิดถูกกล้าตัดสินใจ บางคนเก่งแต่ไม่กล้าตัดสินใจ
- องค์กรก็ไม่เจริญเหมือนกัน
- 8) ใส่ใจบริการ
- 9) มีทักษะเรื่อง Negotiation ทักษะการเจรจา และ
- 10) สำคัญคือว่าต้องรู้จักการคิดวิเคราะห์อย่าง ยืดหยุ่น ไม่ใช่คิดวิเคราะห์แบบสุดโต่ง คุณจะไปไม่ได้เหมือนกัน นี่คือทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในยุคนี้ ก็ฝากไว้นะคร้าว่าสิ่งที่ท่านต้องบ่มเพาะลูกศิษย์ท่านครับ

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่21

- โลกอนาคตกำลังเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจอัตโนมัติ (Automation Economy) เทคโนโลยีระบบอัตโนมัติคือ ผลพวงจากการพัฒนาเทคโนโลยีและความก้าวหน้าของ Big Data, Cloud Computing, Machine Learning
- ในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 มนุษย์จะต้องทำงานคู่ขนานไปกับหุ่นยนต์ หรือที่เรียกว่า Cobot (Collaborative Robots)
- ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้การศึกษา ระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนตัวเองตามไปด้วย ต้องปรับวิธีคิดและวิธีทำงานเพื่อตอบสนองโจทย์อุปสงค์ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0
- กำลังแรงงานจึงจำเป็นต้องยกทักษะ(upskill) และ ฝึกรอบใหม่(retrain)ในอนาคตอันใกล้

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21 ผมอยากจะเน้นย้ำว่าตอนนี้โลกกำลังเข้าสู่ Automation Economy เป็นเศรษฐกิจยุคที่เป็นเทคโนโลยีระบบ Autonomous ซึ่งมันเป็นผลพวงจากการที่เรามีความก้าวหน้าทาง Big Data, Cloud Computing, Quantum Computing และ Machine

Learning เพราะฉะนั้นในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 มาถึงอย่างไรเราก็เลี่ยงไม่ได้ ว่าเราต้องทำงานคู่ขนานไปกับหุ่นยนต์ คือจะต้องเป็น Cobot คือตัว Collaborative Robots เลยไม่ใช่ว่าปล่อยให้มัน Autonomous ไปทุกอย่าง ท่านจะต้องทำงานร่วมกับเขาให้ได้ต้องมีกระบวนการ เพราะฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงตรงนี้ผมคิดว่าสำคัญเลยเพราะพื้นฐานอยู่ที่เราแล้ว อุดมศึกษาจะต้องเปลี่ยนตัวเอง จะต้องปรับวิธีคิด ปรับวิธีการทำงาน เพื่อตอบโจทย์ Demand ของการปฏิวัติอุตสาหกรรมใน 4.0 เพราะกำลังแรงงาน Labor force ในปัจจุบันนี้ เราต้องพัฒนาระดับทักษะเขาให้ได้ จะต้อง retrain คือมาฝึกอบรมใหม่ อันนี้เป็นภาระหน้าที่ของเราครับที่อยากจะฝากไว้

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21

- การเตรียมความพร้อมเรื่องคนเป็นเรื่องสำคัญในยุค 4.0 เน้นให้มีทัศนคติความคิดแบบยืดหยุ่น (flexible minds) จะสำคัญมากต่อการจ้างงานในอนาคต งานแห่งอนาคตจะเน้นกำลังแรงงานที่มีความสามารถในการปรับตัวได้ดี (adaptive workforce) นอกจากนี้กำลังแรงงานจะต้องเปลี่ยนเป็นกำลังแรงงานที่สั้นไหล (liquid workforce) แทนโมเดลการทำงานแบบไซโล กำลังแรงงานหรือคนที่มีคุณค่าในยุค 4.0 คือคนที่มีทักษะในการทำงานสร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีกรอบความคิดที่ใหญ่ มีความสามารถในการสื่อสารเรื่องที่ซับซ้อน และสามารถร่วมมือกับผู้ที่มีความเข้มแข็งกว่าเพื่อยกระดับตนเองได้
- มหาวิทยาลัยต้องเผชิญความท้าทายหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างระบบนิเวศสำหรับผู้ประกอบการ การสร้างคนที่มี Growth Mindset ผู้เรียนจะต้องทำงานกลุ่มและสามารถแก้ปัญหาความท้าทายแบบเปิดได้ (open-ended challenge) จัดให้มีการเรียนรู้แบบการแก้ไขปัญหา และการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Problem-based Learning and Experiential Learning)

เพราะฉะนั้นการเตรียมความพร้อม เรื่องของคนในยุค 4.0 เป็นเรื่องที่สำคัญจะต้องเน้นทัศนคติแบบยืดหยุ่นครับ ไม่ใช่คนคิดอะไรแบบสุดโต่ง จะทำงานอะไรกับคนอื่นเขาไม่ได้แล้วมันไม่ตอบโจทย์ข้างหน้าด้วยเพราะมันต้องปรับตัวไปตลอดเวลา เพราะมันมี Disruption อยู่ตลอดเวลา ซึ่งตรงนี้ความคิดแบบยืดหยุ่นนี้เขาจะถือว่าเป็นเรื่องสำคัญเลยนะ การจ้างงานในอนาคตคนนี่เขามองเลยเวลาคุณสัมภาษณ์ คุณมีความคิดแบบยืดหยุ่นใหม่เป็น flexible minds หรือไม่ เพราะฉะนั้นงานแห่งอนาคต จะเน้นกำลังคนที่สามารถสร้างผลงาน ที่ปรับตัวได้ เป็น Adaptive workforce จะต้องลื่นไหลได้ เพราะมันต้องเปลี่ยน คุณจะทำแบบเดิมอยู่มันไม่ตอบโจทย์ข้างหน้า จะต้องมาแทนการทำงานแบบ Silo ซึ่งตอนนี้ทุกอย่างมันเป็น Silo เพราะฉะนั้นกำลังแรงงานในยุค 4.0 ก็คือว่า จะต้องการคนที่มีความทักษะในการทำงาน สร้างสรรค์สิ่งใหม่ มีรอบความคิดที่ใหญ่ มีความสามารถในการสื่อสารเรื่องที่ซับซ้อนให้คนอื่นรู้ด้วย เพราะคุณทำคนเดียวก็ไม่สำเร็จ คุณต้องสื่อสารกับคนในองค์กรเป็นทีมต้องช่วยคุณทำงานให้สำเร็จ และที่สำคัญคือจะต้องหัด Collaborate กับคนที่เขาเก่งกว่าเรา ดึงเราขึ้นมาช่วยเราทำงาน ยกระดับตัวเองให้เร็วขึ้นให้ได้ ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ มหาวิทยาลัยจะเผชิญความท้าทายอย่างมาก ว่าในการที่จะสร้างระบบนิเวศน์ที่จะตอบสนองต่อผู้ประกอบการ สร้างคนที่มี Growth Mindset ผู้เรียนจะต้องทำงานกลุ่มหรือสามารถแก้ปัญหาท้าทายแบบเปิดได้ นี่คือนั่นที่เขาเน้นมาก และก็จัดให้มีการเรียนรู้แบบแก้ไขปัญหาและการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ คือเรื่องของ Problem-based Learning และ Experiential Learning คือเรียนจากประสบการณ์จริง

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่21

ปัจจัยสำคัญในการยกระดับอุดมศึกษาสู่ระดับสากล ประกอบด้วย 3 ส่วนหลักได้แก่

- 1) สร้างเครือข่ายเชิงกว้างและเชิงลึกในระดับนานาชาติ
- 2) สร้างทักษะเชิงลึก (Deep Skill) และใช้ให้เกิดประโยชน์
- 3) สร้างศักยภาพทางดิจิทัลให้แข็งแกร่ง

ส่งเสริมให้มหิดลบรรลุวิสัยทัศน์ที่จะเป็นมหาวิทยาลัยอยู่ในอันดับ 1 ใน 100 ของโลก และมีปณิธานที่จะเป็นปัญญาของแผ่นดิน เพื่อยกระดับทักษะของคนไทยทั้งประเทศ ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยระดับโลกเพื่อเน้นทักษะแห่งอนาคต นับเป็นตัวอย่างที่ดีในการเตรียมคนอย่างองค์รวมเพื่อสร้างอนาคตให้กับประเทศในศตวรรษที่ 21

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษข้างหน้า ผมคิดว่าเราต้องยกระดับอุดมศึกษาสู่ระดับสากลให้ได้ ซึ่งมีเรื่องต้องทำเยอะมาก ผมขอท่านแค่ 3 เรื่องที่สำคัญ คือท่านทำคนเดียวไม่สำเร็จหรอกครับ การทำงานในอนาคตข้างหน้าต้องเป็น Network ท่านต้องสร้างเครือข่ายเชิงกว้างและเชิงลึกในระดับนานาชาติด้วย คือในระดับประเทศไทยท่านต้องทำอยู่แล้วแต่แค่นั้นไม่พอ ท่านต้องการคนที่เก่งกว่าท่าน มาร่วมมือกับท่านยกระดับท่านให้เร็วที่สุดครับ 3 ปี 5 ปี ต้องเห็นผลครับ ไม่ใช่รอ 20 ปี ท่านอยู่ไม่ได้หรอกครับ เพราะฉะนั้นเรื่องของ Networking สำคัญมาก เรื่องที่ 2 คือมหาวิทยาลัยจะต้องสร้างทักษะเชิงลึกที่เรียกว่า Deep skill และใช้ให้เกิดประโยชน์ และผมจะพูดเรื่อง Deep Skill ให้ฟังอีกในลำดับต่อไป เรื่องที่ 3 Backbone สำคัญ คือท่านจะต้องสร้างศักยภาพทางดิจิทัลให้แข็งแกร่ง นี่คือเรื่องที่ท่านต้องไปผลักดัน ตรงนี้เป็น Backbone จริง ๆ ในการพัฒนา

ทุกอย่าง ถ้าศักยภาพทางดิจิทัลไม่แข็งแกร่ง ทำอะไรไม่ได้หมดต่อไปข้างหน้า
สู่ใครไม่ได้ครับ เพราะฉะนั้นถ้าผมมองในมุมมองมหาวิทยาลัยมหิดล ผมก็กลับมาที่
ท่านอธิการบดีวางไว้ กำลังทำที่ว่าจะบรรลุวิสัยทัศน์เป็น 1 ใน 100 ของโลก
หรือเรามีปณิธานที่ท่านอาจารย์ยะสกลว่าไว้ “จะเป็นปัญญาของแผ่นดิน”
ทำได้ครับท่านต้องไปคิดวิเคราะห์ดู ท่านต้องทำ ไม่อย่างนั้นท่านจะไม่บรรลุ
Vision กับปณิธานที่ท่านตั้งไว้ ที่สำคัญก็คือว่ามันจะเป็นประโยชน์ครับ
มันจะเป็นการยกระดับทักษะคนไทยทั้งประเทศ ตลอดจนสร้างความร่วมมือ
กับมหาวิทยาลัยระดับโลก เพื่อเน้นทักษะแห่งอนาคต (ไม่ใช่ทักษะปัจจุบัน)
ซึ่งตรงนี้ผมอยากให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นตัวอย่งที่ดี ในการเตรียมคน
อย่างองค์รวมเพื่อสร้างอนาคตให้กับประเทศในศตวรรษที่ 21

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21

- **การพัฒนาทักษะเชิงลึก (Deep Skill) และใช้ให้เกิดประโยชน์** รวมถึงศักยภาพในการวิเคราะห์และการประเมิน การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความสามารถในการร่วมมือทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ไม่เน้นการเรียนรู้เพื่อให้ได้ปริญญา แต่จะเน้นความสามารถในการเรียนรู้และทักษะใหม่ๆ ในการใช้ชีวิต พร้อมๆ ไปกับให้ความสำคัญเรื่องความคิดสร้างสรรค์และเนื้อหาสาระแบบสหวิทยาการ (interdisciplinary content) รวมถึงความจำเป็นต้องมีทักษะเชิงลึกมากขึ้นเพื่อสร้างมูลค่า
- (ตัวอย่างสิงคโปร์) เน้นเรื่องการพัฒนาทักษะมาก ดังจะเห็นได้จากมหาวิทยาลัย Nanyang Technological University (NTU)1991, Singapore University of Technology and Design (SUTD)2009, Singapore University of Social Sciences (SUSS)2017 และวิทยาลัยโพลีเทคนิคต่างๆ ได้มีหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาทักษะออกมามากกว่า 500 หลักสูตร

การพัฒนาทักษะเชิงลึก (Deep skill) คือศักยภาพในการวิเคราะห์ที่ประเมิน แก้ปัญหาที่ซับซ้อน เป็นหัวใจสำคัญ และท่านต้องทำงานกับคนอื่นได้ด้วย เป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ไม่เน้นการเรียนเพื่อให้ได้ปริญญา เพราะแค่นั้นมันไม่ตอบโจทย์ท่านอีกต่อไปข้างหน้าแล้ว แต่จะเน้นความสามารถในการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ในการใช้ชีวิต พร้อม ๆ ไปกับให้ความสำคัญเรื่องความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาสาระแบบสหวิทยาการ Interdisciplinary รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีทักษะเชิงลึกที่ต้องเอาไปสร้างมูลค่าเพิ่ม ท่านเรียนรู้จากคนอื่นได้ครบตรงนี้ ยกตัวอย่างเช่น สิงคโปร์ 30 ปีย้อนหลัง เขาปรับตัวเร็วมาก เขาปรับเมื่อ 30 ปีที่แล้วที่จะสู้กับ Disruption ของเรามาปีนี้ยังไม่ปรับเลย อยากให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นต้นแบบปรับให้ได้รับ สิงคโปร์เขาสร้างมหาวิทยาลัยใหม่เลย ปีล่าสุด ค.ศ. 2017 สร้าง Singapore University of Social Sciences เพื่อจะตอบโจทย์อนาคตข้างหน้า มันไม่ได้ไปแต่วิทยาศาสตร์รับมันต้องมี Social Science ด้วย คู่กันไป ถึงจะมีความเป็น คนและทำงานอย่างมีความสุข มันถึงจะประสบความสำเร็จ หรือเขาไปปรับมหาวิทยาลัยเดิมครบเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ อย่าง Nanyang เดิมเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยี ปรับเป็น NTU ตั้งแต่ ค.ศ. 1991 ตอนนี้ NTU อยู่ในอันดับ Top 50 ของโลก (The World อันดับ 48 และ QS World อันดับ 11) ค.ศ. 2009 สิงคโปร์ตั้ง Singapore University of Technology and Design ร่วมมือกับ MIT นำคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ MIT มาเป็นอธิการบดีเลย เพราะเขาเห็นว่าเทคโนโลยีเรื่องดีไซน์เป็นเรื่องสำคัญ ตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางเลย เพราะตอบโจทย์ข้างหน้า SUTD ไม่ได้เป็นมหาวิทยาลัยตั้งใหม่ นะครับ เปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยเดิมชื่อ SIM ปรับเปลี่ยนปรับ Mission ใหม่ ปรับอะไรใหม่หมดเลย และเวิร์กมาก มี Collaboration เป็น Network กับ MIT อยากให้ดูตัวอย่างที่ผมพูดนี้เป็นระดับมหาวิทยาลัย

คณะก็เหมือนกัน บางคณะต้องปรับตัว อาจต้องยุบรวมกัน ไม่อย่างนั้นจะอยู่ไม่ได้ สิงคโปร์เขายังกล้าทำเลยนะครับ ก็ฝากไว้ตรงนี้ โดยเฉพาะวิทยาลัย โปลิเทคนิคบวกกับมหาวิทยาลัยต่างๆ เขาเน้นการสร้างหลักสูตรที่พัฒนาทักษะออกมาเป็น 500 กว่าหลักสูตร เพราะว่าตอนนี้ประเทศต้องการขับเคลื่อนโดย Competency and Skill ไม่ต้องทำอะไรเลยเน้นตรงนี้อย่างเดียว เขาถึงได้แข่งกับใครได้ในโลก

ทิศทางของมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่21

Comprehensive University –outdated concept ➡ loose identity
➡ no focus in resource management

Requirement in the next millennium: GLOBAL UNIVERSITY

Disciplines become ➡ **interdisciplinaries** and /or **multidisciplinaries**

Irrelevancy of content-based teaching ➡ Embracing integrated outcome-based education and entrepreneurial culture ➡ Skills, Competency and Digital technology

Non-employability of Graduates ➡ Empowerment and highly trained workforce ➡ Making English as a major value proposition

Not attracting the best and the brightest HRD ➡ Inferior education and research qualities ➡ Very little innovation

In action is not an option ➡ otherwise Thailand 4.0 will be just a rainbow

ผมเองไม่อยากพูดประโยคนี้อะไรครับ แต่นี่คือประมวลมาจากที่ไปศึกษามาว่า ต่อไปผมคาดการณ์ด้วยตัวผมเองจะถูกหรือผิดผมไม่รู้ ฝากท่านไปพิจารณาต่อว่าต่อไปข้างหน้า Comprehensive University มันจะเป็น Outdated concept จะต้องปรับเปลี่ยนตรงนี้ลงให้ loose identity คือมีความ Comprehensive ให้น้อยลงเพราะอะไร มันไม่ตอบโจทย์เรื่อง

Resource management มันเป็นเบี้ยหัวแตก เพราะฉะนั้นต่อไปข้างหน้า จะเป็นมหาวิทยาลัยที่จะต้อง down sizing ลงมา และเน้นสิ่งที่คุณถนัด สิ่งที่เป็น strength ของคุณและคุณทุ่มงบประมาณให้เต็มที่คุณจะแข่งคนอื่นได้ครับ ผมเชื่อว่าต่อไปข้างหน้าลองไปดูสิงคโปร์เขาตั้งเป็นมหาวิทยาลัย เฉพาะทางหมดเลย มันถึงตอบโจทย์คน และตอนนี้ยังมีความต้องการเป็น Comprehensive University อยู่บ้าง แต่ปริมาณจะลดลงอย่างมหาศาล แล้วก็ต้องปรับรูปแบบด้วย ไม่ใช่เป็น Comprehensive แบบเดิมที่เป็น Silo เพราะฉะนั้นสิ่งที่เรามองไปข้างหน้า next millennium นี้คือว่าทุกมหาวิทยาลัยทั่วโลกจะเหมือนกันก็ต้องเป็น Global University ครับ เพราะว่าตอนนี้ทุกอย่างมัน Globalization หมดแล้ว คุณต้องตอบโจทย์อนาคต ให้ได้ โดยเฉพาะเรื่องของ Disciplines ทั้งหลายมันจะไป Interdisciplinary เป็น Multidisciplinary ที่สำคัญคือเรื่อง Content-based teaching จะหมดไป จะเป็นเรื่องของ Integrated outcome-based education ครับ Entrepreneurial culture เน้นการสร้างทักษะ สมรรถนะ และดิจิทัล เทคโนโลยี นี่คือนี่ที่คุณจะต้องสอน บัณฑิตที่ตกงานทั้งหลาย จะต้องกลับมา train ใหม่ ให้เป็นกำลังคนที่มีทักษะ สมรรถนะสูง และเราต้องเริ่มสิ่งที่เป็น demand เน้นเรื่องภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหิดลต้องเป็นผู้นำ เพราะตอนนี้ที่เป็นปัญหามากกว่าคือเก่ง แต่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ คุณจะไปอยู่ในโลกนี้ได้อย่างไร เขาสื่อสารภาษาอังกฤษกันหมด ใครจะจ้างคุณ ก็ได้แค่ค่าจ้างเงินเดือน 2-3 หมื่นบาทอยู่เมืองไทย บริษัทฝรั่งเขาไม่จ้าง ไป ASEAN ก็ไม่ได้ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญจริง ๆ ครับ อีกเรื่องหนึ่งที่แน่นอนว่าต่อไปข้างหน้าการแข่งขันสูงขึ้นฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะต้อง recruit คนที่เป็น The Best and The Brightest People เข้ามาในองค์กร ทุกองค์กร จะเหมือนกันหมด เพราะตอนนี้ปัญหาก็คือว่าเราอ่อนด้อยเรื่อง Innovation

มาก เพราะคนไม่เก่งจริง อยากไปย่ำประโยคสุดท้ายว่า In action it not an option คุณไม่มีทางเลือก คุณไม่มี option คุณต้องทำเสียแต่วันนี้ เดียว กลับจากห้องนี้ไป ๆ เรียกประชุมเลยนะ ท่านคณบดีทั้งหลาย ต้องปรับ ไม่อย่างนั้นคุณอยู่ไม่ได้ ไม่อย่างนั้นประเทศไปไม่รอดครับจะเป็นโลกสวย หรือเป็นความฝันอยู่ั่นเอง

การปรับตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง ในยุค Disruption

1. ทำไมมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว
2. การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ทางการศึกษา เพื่อรองรับพลวัตโลกในยุค Disruption
3. การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบพื้นฐาน
 - หลักสูตร
 - กระบวนการเรียนการสอน
 - บทบาทของอาจารย์ผู้สอน
4. การสร้างผลสัมฤทธิ์เพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน

เรื่องการปรับองค์ประกอบพื้นฐาน พวกเรารู้ดีอยู่แล้วผมอาจจะไม่ต้องพูด คุณต้องปรับหลักสูตรหลักสูตร 20 ปีที่แล้วคุณจะไปตอบโจทย์อนาคตได้อย่างไร กระบวนการสอนคุณต้องปรับใหม่ว่าต้องไปเรียนของจริง ในสถานที่จริง ต้องเป็นการเรียนรู้จากการทำงาน เรียนให้เขาคิดวิเคราะห์ เป็น บทบาทอาจารย์นี้ต้องเปลี่ยนแน่นอนครับ

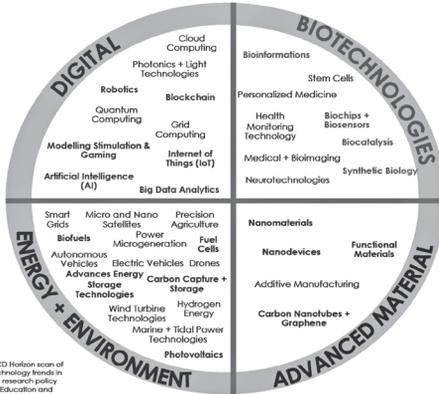
สถาบันอุดมศึกษาควรปรับตัวเปลี่ยนผ่าน (transform) ในเรื่องใดมากที่สุด



Show image

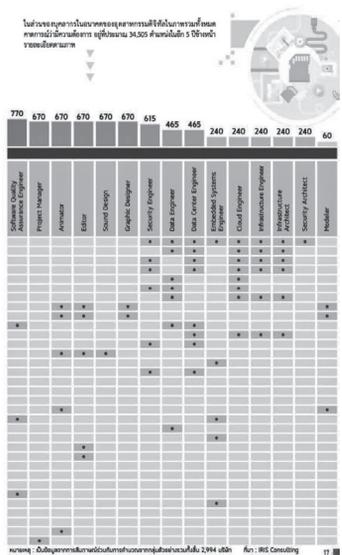
มีการสำรวจสถานประกอบการว่าอยากให้สถาบันอุดมศึกษาปรับตัวอย่างไรมากที่สุด เขาบอกน่าจะปรับหลักสูตร มันไม่ตอบโจทย์ ปรับกฎระเบียบ เขารู้เรามีปัญหาเรื่องการบริหารจัดการ ที่คนคิดอาจารย์ การจัดการเรียนการสอน กระบวนการสอนแบบใหม่จะครับ

World 4.0 - World of interdisciplinary OECD 40 Key technologies for the future



Source: 2016 OECD Horizon scan of megatrends and technology trends in the context of future research policy by Ministry of Higher Education and Science (www.ufm.uoi.pl)

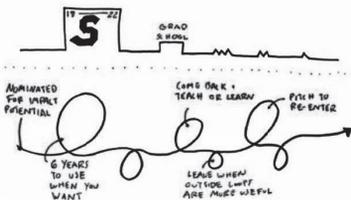
ถ้าเราไปดู OECD ซึ่งเขารวบรวมไว้ตั้งแต่ ค.ศ. 2016 แต่ผมว่า มันยังทันสมัยอยู่ เพราะเขายังเอามาใช้กันอยู่ ว่า 40 key technologies สำหรับ future อยู่ในนี้ครับ และเขาแบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่คือ Digital, Biotechnologies, Energy Environment และ Advanced Material ต่อไปนี้คุณเน้นสอน 4 เทคโนโลยีหลัก สำหรับอนาคตอย่างนี้พอ ไม่ต้องไปสอนอย่างอื่น ให้เขาไปใช้ได้จริง ๆ นี่คือนี่ที่เขาวางแผนไว้ครับ OECD เขาวางแผนไว้ในยุโรป



ผมอยากให้ท่านดูข้อมูลนี้ ปัจจุบันนี้ NUS เขาปรับเปลี่ยน อย่างจะ เรียนเรื่อง Digital เขาก็แบ่งเป็นตำแหน่งต่าง ๆ ที่ใช้ทาง Digital อย่างเช่น เรื่อง Data Scientist ต้องการเยอะที่สุด นี่คือนี่ข้อมูลบ้านเรา เขาไปสำรวจ บริษัท 2,900 กว่าบริษัท โดยบริษัท IRIS สภาการศึกษาจ้างไปสำรวจว่า

คุณต้องการอะไร แรงงานด้าน Digital ต้องการตำแหน่งประมาณนี้ครับ 23 ตำแหน่ง แล้วมา match กับ Competency หรือ Skill ที่ต้องใช้ในแต่ละตำแหน่ง เพราะฉะนั้นต่อไปนี่ คือการทำหลักสูตรใหม่ของท่านไม่ใช่เป็นรายวิชาอีกแล้ว อย่างเช่นตำแหน่ง Data Scientist จะต้องใช้ 6 Skill หรือ Competency แต่นี่คุณสอนแค่นี้เลยนะ นี่คือสิ่งที่เขาทำไปแล้วและเขาพิสูจน์แล้วว่าประสบความสำเร็จครับ ไม่ต้องมานั่งสอนรายวิชาต่างๆ ที่ไม่ได้ประโยชน์ พื้นฐานเด็กเขารู้มาอยู่แล้วคุณไม่ต้องสอน จะเห็นว่าตอนนี้ถ้าเอา Skill, Competency เป็นตัวหลักคุณจะจัดการเรียนการสอนอย่างไร นั้น จะใช้เวลาทดลองอย่างมากเป็นเหตุผลว่าทำไมตอนนี้ปริญญาตรีที่ NUS เหลือ 2 ปี จริง ๆ เพราะมันเรียนเท่านั้นแหละ เรื่องไม่สำคัญหรือไม่จำเป็น ไม่ต้องไปสอนเสียเวลา

ม.ระดับโลกปรับตัว - ป.ตรี ออกแบบเองได้ เลือกตารางเรียนเอง วิชาเรียนเอง .. จบแล้ว กลับมาอีกเมื่อไหร่ก็ได้



ป.ตรี ระบบใหม่:

- เข้ามาเรียนตอนอายุเท่าไรก็ได้
- มีเวลาให้ 6 ปี ให้จัดตารางเรียนเอง ตามอัธยาศัย
- เรียนออนไลน์ ทำงานไปด้วยได้
- จบแล้วก็กลับมาใช้บริการได้ตลอด สอนได้เรียนได้ตลอดชีวิต
- รู้ว่างานต้องใช้ความรู้อะไร แล้วมาเลือกเรียนในสิ่งที่ใช้จริง

ป.ตรี ระบบเก่า:

- เข้าเรียนอายุ 18-22 ปี
- เรียนให้จบภายใน 4 ปี
- จบแล้วก็กลับมางานเลี้ยงรุ่นเท่านั้น
- เรียนจบก่อนแล้วค่อยออกไปหางานทำ

Stanford University ใน ค.ศ. 2016 เปลี่ยนอธิการบดีใหม่ ชื่อเลวิน โดยเริ่มใน ค.ศ. 2016 เปิดหลักสูตรปริญญาตรีระบบใหม่ รับเด็กใหม่ ปริญญาตรีออกแบบเรียนเอง เลือกตารางการเรียนเอง เลือกวิชาเรียนเอง ให้เวลาคุณ 6 ปี เรียนออนไลน์ จัดตารางเองตามอัธยาศัย จบไปแล้วจะมา เรียนเมื่อไหร่ก็ได้ จะกลับมาเป็นครูด้วยก็ได้เขา welcome อย่างมาก รู้ว่า เรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ต้องใช้ความรู้อะไรมาเลือกเรียนสิ่งที่ตัวเองนำไป ใช้จริง ๆ เพราะฉะนั้นตั้งแต่ ค.ศ. 2016 Stanford University บอกว่า ปี 1 ไม่ต้องเลือกคณะครับ อยากเรียน ๆ ไป ยังเป็นระบบกึ่ง ๆ เก่ากับ ใหม่ ยังอยากได้ปริญญา 4 ปีให้ปริญญาเมื่อเรียนครบหน่วยกิต แต่อันนี้ก็ เป็นอันที่เป็น Big charge ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

**Declare a mission
not a major.**
Stanford 2025



<http://www.stanford2025.com/>

แต่ท่านเชื่อหรือไม่ Stanford University ประกาศ ค.ศ. 2025 ให้นักเรียนมาบอกว่าต้องการจะมีความรู้จะไปทำงานมีอาชีพอะไร บอก mission มาไม่ใช่บอก major ว่าเป็นแพทย์ เป็นวิศวกร บอก mission ว่าอยากทำอะไร อยากเก่งด้านใด แล้วครูจะ tailor made ให้คุณ นี่คือ Mission ของมหาวิทยาลัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นเบอร์ 1 ของโลกครับ

แห่ง Harvard University, MIT ปรับตัวเองตอบโจทย์อนาคตข้างหน้า
 ท่านอธิการบดีประกาศบ้าง ค.ศ. 2025 เอาเป็นตัวอย่างให้ประธาน กกอ.
 ใหม่ ซึ้งใจหน่อยครับ ผมอยากให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นผู้นำนะ ผมว่าเรา
 ทำได้ อย่าติดแบบกรอบเดิมแล้วอย่ามาอ้างว่าถ้าคิดอย่างนี้ สกอ. ไม่นุ่มนวล
 สกอ. ไม่มีแล้วนะ หมดไปแล้ว และผมได้ข่าวท่านประธาน กกอ. คนใหม่นี้
 ก็จะเปลี่ยนแปลงอะไรน่าดูครับ ท่านเสนอไปเถอะเขาจะไปผลักดันให้สำเร็จ
 แน่แน่นอนไม่ต้องกลัว นี่คือเรื่องจริง เขาประกาศแล้วครับ มันไม่ใช่ความฝันอีก
 แล้วนะ ทุกคนต้องปรับตัวครับ

ยุคใหม่ การศึกษาไทย 2020

นักเรียนไทยจะมีตัวเลือกใหม่ให้เลือกรเรียน

 <p>ยกเลิกแผนการเรียน ร.ร.กรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ยกเลิกแผนการเรียน ให้มีได้เรียน ตามผลคะแนนแต่ละวิชา</p>	 <p>ป.ศรี วิไลศึกษาลัย มี.อสังขมาตย์ เปิดหลักสูตรใหม่ ปี 1-2 ไม่สังกัดคณะ เรียนสิ่งใหม่ให้ทันยุค</p>
 <p>โรงเรียนปลอดสารพิษ Sr. วิไลนครโอเอซิส เน้นวิถีอินทรีย์ โรงเรียนปลอดสารพิษ ปลอดยาฆ่าแมลง ปลอดสารพิษ</p>	 <p>เพิ่มวิชา AI Coding ม.กรุงเทพ เพิ่มวิชา Tech อาทิ AI, App, Coding MIT 1 ทุกคณะให้นักเรียน ฟังเองไป เรียนด้วยตนเองได้</p>
 <p>รับ ป.ตรี ทุกคณะ เรียนแพทย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาราชมนตรี เตรียมเปิดหลักสูตรใหม่ แพทย์ นานาชาติ 4 ปี รับผู้จบ ม.ตรี ทุกคณะ</p>	 <p>ไม่มีปริญญา แต่ทำงานได้จริง ส.พระจอมเกล้าฯ สาขาคณะบึง ผลิต "Ecole 42 Bangkok" วิชาสร้างโปรแกรมเมอร์ ยึดถือเรียนฟรี ไม่ให้ปริญญา แต่ทำงานได้จริง</p>
 <p>ทุกคณะ ไม่จำกัดแผนการเรียน ส.สารจัดการปัญญากวีวัฒน์ ทุกคณะเรียนได้ไม่จำกัดแผนการเรียน ได้ตามฝัน และพัฒนาความสนใจของตัวเองแล้วไม่มีข้อจำกัด</p>	 <p>ลังเล ใจ อะ</p>

และผมก็ดีใจครับตอนนี้มหาวิทยาลัยเมืองไทยปรับไปเยอะมาก
 อย่างเช่นตอนนี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์อนุชาติเราไปเป็นคนบดี
 คณะวิทยาการการเรียนรู้ ปริญญาตรี ปี 1 ปี 2 ไม่สังกัดคณะครับ เรียนสิ่งที่

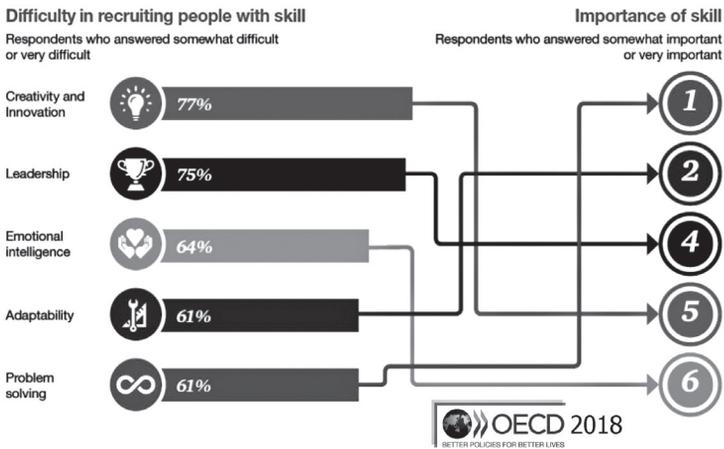
ตัวเองไม่ตีกรอบ เห็นไหมครับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำเป็นมหาวิทยาลัยแรก และคล้าย ๆ กัน ๆ Stanford University มหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ ใช้ AI Coding เด็กปี 1 ทุกคนมาเรียนได้หมดเลย ข้ามนคณะได้นะครับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง ยิ่งไปไกลใหญ่ Ecole 42 ครับ เป็นมหาวิทยาลัยซึ่งเกี่ยวกับโปรแกรมเมอร์ สร้างโปรแกรมเมอร์นะ ไม่มีปริญญา เรียนจากการทำงาน ส่วนใหญ่ใช้ Advisor ให้มี Mentor และ Mentor เชิญมาจากบริษัทใหญ่ ๆ ทั้งนั้นเลยครับ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ก็เป็นอีกมหาวิทยาลัยหนึ่งถือเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนเขาปรับตัวไปล่วงหน้าแล้วตอนนี้ เขาไม่มีคณะเหมือนกัน (คือเขายังมีคณะอยู่แต่ว่าเด็กเลือกเรียนโดยไม่ต้องมีคณะ) ทำแล้วครับรับเด็กปี 1 ไปแล้ว แล้วมหาวิทยาลัยมหิตลลองไปคิดดูนะว่าจะทำอะไรบ้างเพื่อจะตอบโจทย์อนาคตให้ได้



ตอนนี้โลกมันเปลี่ยนครับ วัฒนธรรมการเรียนรู้เปลี่ยน วัฒนธรรมการดำรงชีวิต life style นั้นเปลี่ยนหมดแล้ว วัฒนธรรมในการทำงานเปลี่ยนหมดเลย จาก Technology Disruption แล้วคนไม่เปลี่ยนได้อย่างไร ตอนนี้เราเป็นสถาบันการศึกษาจะต้องสร้าง หรือเตรียมทักษะ สมรรถนะสำหรับอนาคต ผมย้ำกับท่านอีกครั้ง ต้องเป็น New Mindset ทักษะคิดแบบใหม่ เป็นเรื่องสำคัญ ไม่ใช่ไปทำงานแบบทักษะคิดแบบเดิม องค์กรเขาไม่รับหรือ Skillset แบบใหม่ครับ Behavior set เรื่องพฤติกรรมสำคัญมาก รวมทั้ง Toolset ท่านต้องมีเครื่องมือให้เขาออกไปด้วยที่จะไปสู้ขับเคลื่อนในการเปลี่ยนแปลงข้างหน้า

Figure 9: The hardest skills to find are those that can't be performed by machines

Q: How difficult, if at all, is it for your organisation to recruit people with these skills or characteristics?
 Q: In addition to technical business expertise, how important are the following skills to your organisation?



ข้อมูลนี้ก็เป็นข้อมูลที่ยากให้ดู OECD เมื่อ ค.ศ. 2018 เขาบอกว่า skill ยากที่จะหามาได้อันดับ 1 คือ Creativity Innovation ยากถึง 77%

Leadership 75% Problem solving 61% แต่ถ้าพูดถึงความสำคัญของ ๑ ทักษะเขาให้ Problem solving มาอันดับ 1 นะครับ รองลงมาก็จะเป็นเรื่องของ การปรับตัวครับ คุณต้องไปปรับตัวข้างนอกให้ได้ Adaptability นะครับ เรื่องของ Leadership ครับมาอันดับ 3 และถัดมาเป็นเรื่องของ Creativity Innovation นี่เห็นชัดเลยนะครับว่าเขาทำการศึกษาค้นคว้าแล้วก็มองไป ข้างหน้าตลอดนะครับ

บทบาทของครูอาจารย์จะเปลี่ยนแปลง

- อาจารย์ต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และ อำนวยความสะดวก (**Design & Facilitate**)
- การเรียนรู้ ให้นักศึกษาเรียนรู้จากการทำงานโดย ลงมือทำหรือปฏิบัติ (**Coaching**)
- เน้น Experience-based Learning (**Mentoring**)
- **อาจารย์ต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู** เข้าใจศิษย์ เป็นครูที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ สัมผัสได้ และ แลกเปลี่ยนความคิดได้ (**Motivate & Inspire**)
- ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในใจของนักศึกษาเอง ในสิ่งที่นักศึกษานัดหรืออยากเรียน ให้เกิดจินตนาการ **นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม (Innovation)** ให้เปลี่ยน ชีวิตให้ได้ สร้างการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรและโลก

เพราะฉะนั้นบทบาทของครูต้องเปลี่ยน อาจารย์ต้องไม่สอน อาจารย์ ต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก นักเรียนต้องเรียนจากการทำงาน จากการลงมือปฏิบัติจริง ครูทำหน้าที่เป็น Coach หรือเรียนจาก ประสบการณ์การทำงาน ครูเป็น Mentor คือไม่ต้องอยู่ใกล้ตัว นั่งอยู่แล้วให้ เด็กไปทำและกลับมา reflect กัน สิ่งสำคัญที่เราขาดคือจิตวิญญาณความ

เป็นครูครับ ผมเองได้ซึมซับจากท่านอาจารย์ที่นั่งข้างหน้า 4 ท่านในห้องประชุมนี้ ท่านเป็นครูสมัยโบราณ ผมก็จะมีความเป็นครูสมัยโบราณเยอะว่าเรื่องนี้สำคัญนะครับว่าท่านต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู จะต้องให้เด็กเข้าถึงได้ สัมผัสได้ แลกเปลี่ยนความคิดได้ สำคัญคือท่านจะต้อง Motivate หรือ Inspire เด็กให้ได้ ต้องเปลี่ยนชีวิตเขาให้ได้นะครับ และสำคัญคือจะต้องรู้ว่าเด็กถนัดอะไร เด็กมีศักยภาพด้านไหน ต้องให้เขาผลักดันให้เขาไปสุด ๆ ให้เขาไปสร้างจินตนาการ ไปสร้าง Innovation ให้ได้ ให้ไปเปลี่ยนชีวิต เปลี่ยนแปลงโลกให้ได้ อันนี้สำคัญมากนี่คือบทบาทครูใหม่ครับ ที่ท่านต้องปรับตัว

การปรับตัวของมหาวิทยาลัย เพื่อตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง ในยุค Disruption

1. ทำไมมหาวิทยาลัยต้องปรับตัว
2. การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ทางการศึกษา
เพื่อรองรับพลวัตโลกในยุค Disruption
3. การปรับเปลี่ยนองค์ประกอบพื้นฐาน
 - หลักสูตร
 - กระบวนการเรียนการสอน
 - บทบาทของอาจารย์ผู้สอน
4. การสร้างผลสัมฤทธิ์เพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน

By 2025 : 21st century EU graduates

will be

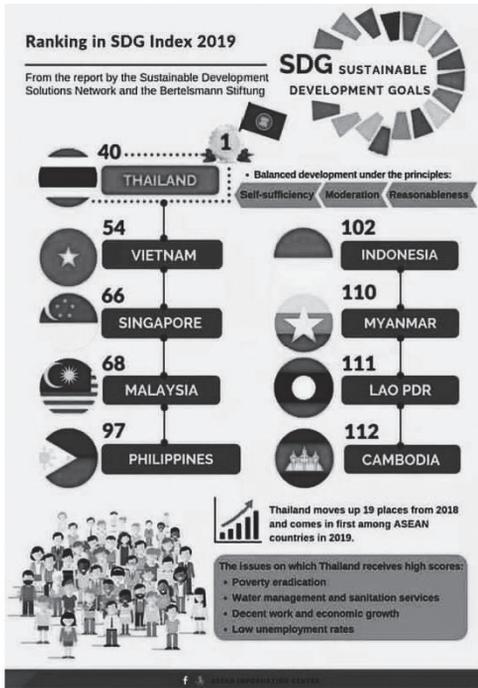
- Global citizens and work-ready
- Skilled, flexible and innovative
- Able to contribute to the labor market, civil society and community development
- Lifelong learners
- Entrepreneurial thinkers
- Able to communicate and collaborate effectively

อันสุดท้ายที่อยากจะบอกพวกเราคือว่า ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการคืออะไร ผมยกเอา EU เป็นตัวอย่างให้ท่านดู EU ตั้งไว้เลยนะครับว่าเขาให้นโยบายเรื่องอุดมศึกษากับประเทศ EU 24 ประเทศ ว่า ค.ศ. 2025 21st century EU graduates จะต้องมีความสมบัติดังนี้ (ลอกไปเลยครับเขาคิดมาดีมาก) 1) จะต้องเป็น Global citizens คุณต้องเก่งไปทำงานที่ไหนบนโลกนี้ก็ได้ work-ready ต้องพร้อมทำงานได้เลยไม่ใช่เป็น intern ใหม่ 2) ต้องมีทักษะครับ จะต้องมีความยืดหยุ่น flexible หรือ resilient ล้มต้องลุกได้ ต้อง Innovative 3) ที่สำคัญคือคุณต้อง Contribute ต่อตลาดแรงงาน ต่อสังคมที่คุณอยู่รวมทั้งหน่วยย่อยชุมชนครับ ในการพัฒนาชุมชน 4) ต้องเป็น Lifelong learners 5) จะต้องเป็น Entrepreneurial thinkers และที่สำคัญเป็นประเด็นที่มีปัญหาทั่วโลกคือว่า 6) คุณต้อง communicate กับ collaborate อย่างมีประสิทธิภาพกับคนอื่นได้ครับ เพราะคุณทำคนเดียว

ไม่สำเร็จ คุณต้องดึงคนทั้งองค์กร ทั้งโลกไปกับคุณนะครับ นี่คือผลสัมฤทธิ์
ที่อยากได้ครับอยากเห็นนะครับ



อีกปัจจัยหนึ่งคือว่าปัจจัยที่ทำให้องค์กรหรือมหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จ ผมเอามาจาก Jim Collins นะครับ Good to Great ท่านนายกสภาฯ ชอบมาก มันไม่ใช่ Good เฉย ๆ มันต้อง Great มี 6 ปัจจัยเราทราบอยู่แล้ว Great Leadership ต้องเป็น Right People คุณต้องใช้คนให้เป็น ต้องเอาคนที่เหมาะกับตรงนั้น เก่งด้วยนะครับ ต้อง focus เรา มี Limited Resource จะบอกให้ครับคุณจะทำอะไรคุณเก่งตรงไหนคุณต้องทำตรงนั้น Mechanism for Feedback โดยเฉพาะเรื่อง Customer Satisfaction เรื่องของ Culture สำคัญมากเป็นตัวที่จะ drive องค์กรได้ดี และสุดท้ายครับตัว Backbone ปัจจัยสำคัญก็คือต้องเอาเทคโนโลยีมาใช้ถึงจะประสบความสำเร็จ



ถ้าท่านไปดูรายงานของ SDG Index 2019 ประเทศไทย ขึ้นมาทั้งหมด 19 อันดับ ขึ้นมาเป็นเบอร์ 1 ของ ASEAN เลยครับ ขณะประเทศอื่นหมดเลย key คืออะไร ฟังแล้วน่าภาคภูมิใจครับว่าการที่คุณจะอยู่ได้อย่างยั่งยืนนี้ Self-sufficiency ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 ครับ นี่คือฝรั่งทำนะครับ เขาใส่ไว้เลยครับว่าตอนแรก SDG ของสหประชาชาติไม่มีทางเกิดถ้าไม่นำเอา Self-sufficiency ไปใช้ และเขาเขียนของประเทศไทยตรงนี้เป็นตัวสำคัญเลย ทำให้เกิด Balance Development เป็นสิ่งที่เรามีอยู่แล้วแต่เราไม่ใช้กัน นำเอามาใช้ให้เป็นประโยชน์นะครับ



ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง



ผมคงไม่ต้องพูดซ้ำว่าเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องสำคัญ พอประมาณ มีเหตุ มีผล ต้องมีภูมิคุ้มกันที่ดีคือ Risk management เพราะตอนนี้การเปลี่ยนแปลงมันเร็วมาก แต่ที่สำคัญคือคุณต้องมี knowledge intensive มี Innovation และคุณต้องมีคุณธรรมครับ ไม่อย่างนั้นองค์กรอยู่ไม่ได้

Leader สร้างและนำการเปลี่ยนแปลง



ผมคิดว่าปัจจัยสำคัญในความสำเร็จขององค์กรคือ Leadership ผมแนะนำ 3 เรื่องว่า Leadership 1) จะต้องปรับทัศนคติและวิธีคิดใหม่ ให้มองไปข้างหน้าครับ ให้ทันโลก และคุณต้องมองเรื่องนี้ให้ไกลและเห็นก่อนคนอื่นในองค์กรคุณ ไม่เช่นนั้นคุณจะมาเป็น leader ได้อย่างไร และองค์กรคุณก็จะอยู่ไม่ได้ 2) ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการใหม่ ทำแบบเดิมมันจะได้ผลใหม่ได้อย่างไร แล้วสุดท้าย 3) คือบางอย่างมันต้องสร้างครับ โดยเฉพาะการสร้างทักษะ สมรรถนะ ให้กับผู้บริหาร รวมทั้งทุกคนในองค์กร คำว่าผู้นำ จริง ๆ ผมไม่ได้หมายถึงเฉพาะสูงสุด หมายถึงทุกคนครับ คุณอยู่หน่วยไหนคุณต้องเป็นผู้นำตรงนั้นได้ด้วย ไม่อย่างนั้นองค์กรก็ไปไม่ได้เหมือนกัน

University Leadership



สิ่งที่อยากจะฝากว่าสำคัญคือ ถ้ามองในแง่ University นี้ University Leadership คือคุณต้องเห็น Global Trends ไม่อย่างนั้นคุณตามโลกไม่ทัน คุณต้องคาดการณ์มองไปข้างหน้าให้ได้ ที่สำคัญคือคุณต้องใส่ใจ Performance ของมหาวิทยาลัยว่าคุณมี Performance ตอบโจทย์หรือไม่ สิ่งสำคัญที่จะต้องทำคือจะเกิด Performance ที่ดีจะติดเรื่อง Internal Management เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เรื่องบริหารจัดการ เรื่องคน และสิ่งหนึ่งในฐานะที่เป็นสถาบันการศึกษาแน่นอนคุณทั้ง Ranking ไม่ได้ Performance ที่ reflect อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่อง University Ranking แต่ไม่ใช่แค่เอาแค่อันดับขึ้นนะ เป้าคือจะทำให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็น Global University ได้ยังอย่างไร รองสุดท้ายคืออะไรบ้างนะครับที่จะทำให้คุณปรับปรุง หรือพัฒนามหาวิทยาลัยคุณให้ขึ้นไประดับสากลระดับโลกได้ นี่เป็น what นะ แต่สุดท้ายมาตม้ตายถ้าคุณไม่ทำอันสุดท้ายครับ How จะทำอะไรให้ตรงนั้นมันสำเร็จ ก็ฝากไว้ นะครับ 6 Step นี้ ผมคิดว่ามันเป็นสิ่งที่อยากจะฝากไว้ว่าท่านต้องไปคิดนะครับ

What will be the 21st century (Internet Century, and Hyper-Changing Era) **most important leadership skills?**

Agility
Innovation

มีคนเขาไปทำ study มาบอกว่า 21st century most important leadership skills สำหรับยุค Internet Century มี 2 ข้อ ข้อ 1 Agility ต้องฉับไว คล่องแคล่ว ตอนนี่ไม่ใช่ Economy of scale เป็น Economy of speed ท่านนายกสภาฯ บอกว่าแต่ก่อนปลาใหญ่กินปลาเล็กตอนนี่ไม่ใช่ปลาเล็ก แต่คุณเร็วคุณคล่องตัวคุณปึกธงได้ก่อน คุณชนะ ตัวใหญ่ล้มครับ Agility สำคัญมาก ข้อ 2 ต้องมี Innovation ด้วยถึงจะสู้กับเขาได้ เป็นทักษะที่สำคัญมากนะครับ

How universities must adapt to train future leaders

- Education is the key tool to manage the challenges ahead
- The economies of the future will be knowledge-driven
- That's why we must use education to help people ride this wave of change and give them the skills they need for the new jobs of the 21st century
- Higher education must adapt to meet the demands of the future of work

World Economic Forum 21-24Jan 2020

ใน World Economic Forum ปีนี้เดือนมกราคม ค.ศ. 2020 เขา Address เรื่องนี้ด้วย เป็นเรื่อง Future Leader ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องปรับ และเป็นคนที่ต้องสร้าง Future Leader เป็นเรื่องสำคัญมากกว่าอยากจะฝากกับพวกเราครับ เขาสรุปเรื่องนี้ว่า Education เป็น key tool ในการที่จะสู้

กับความท้าทายการเปลี่ยนแปลงจาก Disruption ข้างหน้า แล้วที่สำคัญคือ Economy of Future จะเป็น knowledge-driven อย่างที่ผมย้ำไปแล้ว เพราะฉะนั้นต้องเตรียมคน ให้เขามีความพร้อมและแกร่งพอที่จะไปอยู่บนคลื่นของการเปลี่ยนแปลง wave of change โดยเฉพาะเขาต้องการเรื่องทักษะ ซึ่งจะไปทำอาชีพใหม่ในศตวรรษที่ 21 ให้ได้ เพราะฉะนั้นเขาบอกเลยว่า Higher education จะต้องปรับที่จะ meet demand ของ future of work เพราะต่อไปข้างหน้าลูกศิษย์เราจะต้องไปทำงานอาชีพใหม่ที่ไม่เคยมีในโลกนี้มาก่อน

How universities must adapt to train future leaders

- Future leaders will need to nurture and practise agility, a learning mindset and entrepreneurial drive
- They must be capable of identifying and sharing purpose and must consistently demonstrate robust **resilience**
 - the hallmark of good entrepreneurs
 - to deal positively with frustrations and challenges

World Economic Forum 21-24Jan 2020

เพราะฉะนั้น Future leaders จะต้องได้รับการ nurture หรือ บ่มเพาะ 1) ก็คือเรื่อง Agility ผมพูดแล้วจะต้องคล่องแคล่ว ปราดเปรียว ให้เร็ว 2) learning mindset ที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา และ 3) จะต้องเป็น

entrepreneurial drive ด้วย เพราะคุณต้องพัฒนาที่จะไปสร้างสิ่งใหม่ ให้ได้นะ สร้างอาชีพใหม่ให้ได้ สร้างสถานประกอบการใหม่ให้ได้ เพราะ ฉะนั้นตอนนี้สำคัญมากเลยว่ามหาวิทยาลัยอาจจะต้องบ่มเพาะคน เรื่องของ resilience คือความยืดหยุ่น และดีกลับได้ หมายความว่าไม่ใช่ยืดหยุ่น แล้วหายไปนะ คุณฟุบเมื่อไหร่คุณลุกเด็งขึ้นมาให้ได้ สู้ต่อไปข้างหน้าให้ได้ เพราะ resilience จะเป็น hallmark ของ good entrepreneurs, สำหรับ entrepreneurs รู้อยู่แล้วว่าบางทีต้องทำตั้ง 100 ครั้ง ถึงจะประสบผลสำเร็จ และ resilience จะเป็นสิ่งสำคัญในการที่ deal กับเรื่องของ frustrations กับ challenges ที่มันอยู่ข้างหน้าอย่าง positive ไม่อย่างนั้นเราก็จะรู้สึก ให้ออถอย หมดแรงนะครับ

How universities must adapt to train future leaders

Universities must evolve in four ways to meet the demands of future leadership needs

1. Embrace technology

Future leaders need to be intimately familiar with coding and technologies such as AI, robotics and advanced analytics

2. Create more action-based learning models

Today, we need to expose students to the applications they need to learn. Many schools are moving fast into action-based learning. In terms of leadership, this means moving from "classroom to lab"

Action-based learning focuses on solving real-life problems

World Economic Forum 21-24Jan 2020

เขาแนะนำ 4 อย่าง ว่าต้องทำอะไรในการฝึกอบรม future leaders
1) คือต้อง Embrace technology คุณต้องเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต้องอยู่กับมันได้ 2) Create more action-based learning models สร้างการเรียนรู้ที่เป็น action-based ครับ ต้องเรียนจากการทำงานและต้องไปปฏิบัติจริง ๆ คือคำว่า action-based เขาแปลว่าเปลี่ยนจาก classroom เป็น lab ไม่ใช่เป็นห้องปฏิบัติการอย่างเดียวนะ ก็คือลงไปชุมชนในสถานประกอบการต่าง ๆ action-based learning จะต้องช่วยแก้ real-life problems ของชุมชน สังคม และประเทศให้ได้

How universities must adapt to train future leaders

3. Understand the expanded role of business in society

- This requires universities to shape future leaders who can work effectively in multistakeholder systems where corporate responsibility is a priority
- Universities need to develop talented people who can navigate corporate responsibility, sustainability and the new role of business in society
- Universities are well-placed not only to teach this but also to contribute to creating societal impact by ensuring that students develop the mindsets and skills to be adept at combining profit and purpose

World Economic Forum 21-24Jan 2020

3) จะต้องเข้าใจบทบาทหรือรูปแบบของ business อย่างไร คุณก็หลีกเลี่ยงเรื่องธุรกิจไม่ได้ครับ เพียงแต่จะต้องเข้าใจว่าเรามี multistakeholder จะต้องเอา corporate responsibility เป็น priority

และจะทำยังไงที่จะสร้างเรื่องของการมีความรับผิดชอบต่อ มี sustainability และคุณต้องอยู่ในบทบาทของ business ในสังคมให้ได้ สำคัญก็คือว่าผู้ นั้นจะต้องเก่ง เก่งที่จะ balance ระหว่าง profit กับ purpose ให้ได้ purpose สำคัญมากก็คือเป้าที่เราจะทำให้สำเร็จ แต่อย่างไรก็ตามมันต้องมี profit แต่ของเราสถาบันการศึกษาจะเป็น non profit ซึ่งไม่ใช่ว่า 0 เลย แต่มีกำไร เล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเอาไปพัฒนาต่อ จะต้อง balance ตรงนี้ให้ได้ไม่อย่างนั้น เราอยู่ไม่ได้เหมือนกัน

How universities must adapt to train future leaders

4. Support life-long learning

Learning is no longer a one-off affair. Students in any program should automatically belong to an ongoing learning network. This is a lasting trend. Schools need to be relevant over the course of a working life, not merely provide platforms for young students

To achieve these four imperatives, the universities of tomorrow will need collaborative and systems-oriented strategies. Only then can we support a generation of leaders who are empowered to create lasting positive impact

World Economic Forum 21-24Jan 2020

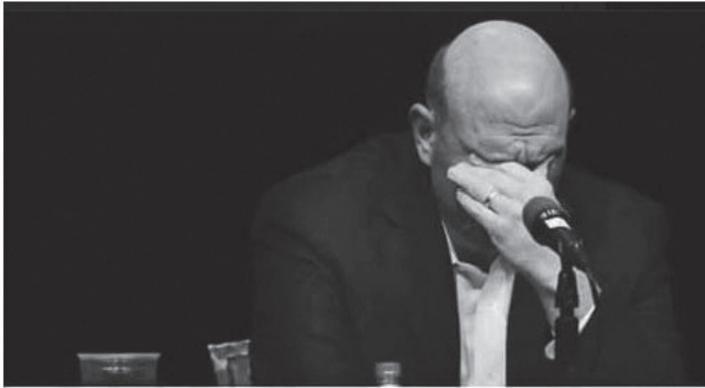
และสุดท้าย 4) คือต้อง Support life-long learning โดยสนับสนุนให้เขาได้อยู่ในเครือข่ายการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องที่จะทำให้ชีวิตการทำงานอยู่ได้อย่างยั่งยืน และสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกให้แก่ส่วนรวม

 INNOVATION The key is to empower speedboats to defend your battleships	 LEARN AGILE Learn to deploy new business models before someone Ubers you	 COMMUNITY Engage with standards orgs early to drive industry collaboration
 TECHNOLOGY Explore, master and deploy new technologies faster	 INVESTMENT It is time to make a meaningful down payment on your future	 LESS COMFORT ZONE The greatest threat is the inability to move out of the comfort zone



อีกเรื่องหนึ่งที่ยากจะบอกพวกเราว่ามันต้องเร็ว ต้องปราดเปรี้ยว ทำอย่างไรที่จะทำให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันแบบก้าวกระโดด เขาบอกว่าคุณต้องมี 6 ปัจจัยนี้ มี Innovation คุณต้องปึกธงรวดเร็ว นะครับ ไปปักธงก่อนคนอื่นเขา คุณต้องเชื่อมกับชุมชน ชุมชนนี้รวมไปถึง ภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชนด้วยนะครับ เทคโนโลยีต้องเอามาใช้ครับ ต้องมีการลงทุน มันเป็นไปได้ ที่จะทำสิ่งที่ดีสิ่งใหม่โดยไม่ลงทุน และสุดท้ายที่มันไม่สำเร็จ ที่มันไม่ได้เพราะว่าเราอยู่ใน comfort zone เขาบอกว่าให้ less comfort zone คือต้องกล้าที่จะออกจาก comfort zone อันนี้เป็นอันที่เป็นปัญหาใหญ่สุดเลยนะครับสำหรับพวกเรา

จำได้ไหมครับนี่คือ CEO ของ Nokia เขาแถลงวันสุดท้ายที่บริษัท เขาปิดลมสลวย เขาบอกเขาไม่ได้ทำอะไรผิดเลย ถูกนะเขาไม่ได้ทำอะไรผิดเลย ทำตามทุกอย่าง ตาม protocol ของบริษัท ตาม protocol ของ ตลาดหลักทรัพย์ แต่ว่าเขาแพ้ครับ



Nokia CEO Cries During his last Speech

Nokia CEO Ended His Speech Saying This 'We Didn't Do Anything Wrong But Somehow, We Lost'

**NOKIA HAS BEEN A RESPECTABLE COMPANY.
THEY DIDN'T DO ANYTHING WRONG IN
THEIR BUSINESS,**

**HOWEVER, THE WORLD CHANGED TOO FAST &
THEIR OPPONENTS WERE TOO POWERFUL.**

All are about the Innovation

เพราะอะไร เพราะว่าโลกมันเปลี่ยนเร็วมากครับ world changed too fast และคู่แข่งเขา powerful มาก ซึ่งทั้ง 2 เรื่องนี้มาจาก Innovation ทั้งสิ้น

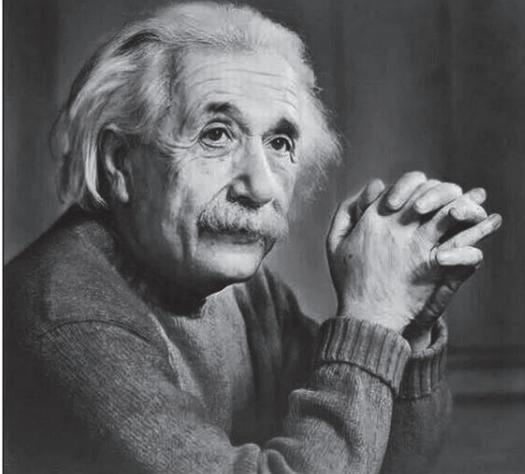
THEY MISSED OUT ON CHANGING

THEY MISSED OUT ON LEARNING

**NOT ONLY DID THEY MISS THE
OPPORTUNITY TO EARN BIG MONEY,
THEY LOST THEIR CHANCE OF SURVIVAL**

เพราะฉะนั้นเขาเสียตายน่าเขา รู้ แต่จริง ๆ เขารู้แต่เขาไม่ยอมเปลี่ยน เขาไม่ยอมเรียนรู้สิ่งใหม่ เขาพลาดโอกาสที่จะทำให้บริษัทมีรายได้มหาศาล เขาเป็น Nokia เป็นระดับเบอร์ต้น ๆ ของโลก แต่ตอนนี้คือเขาพลาด แม้กระทั่งว่าตอนนี้เขารักษาองค์กรไว้ไม่ได้

ความล้มเหลวของระบบการศึกษา



The world will not be destroyed by those who do evil, but by those who watch them without doing anything.
~Albert Einstein

ผมอยากจะยกบุคคล 2 คน บุคคลหนึ่งเสียชีวิตแล้วคือ Einstein เขาพูดเรื่องการศึกษาเยอะมากนะครับ เขาบอกว่าระบบการศึกษาของปัจจุบันเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ของเขา เขาใช้คำว่า “เรียนรู้” นะ Learning กับ Education System และเขาบอกว่าความล้มเหลวของระบบการศึกษามันไม่ได้เกิดจากว่ามีสิ่งชั่วร้ายหรือสิ่งไม่ดีเข้ามาหรือจนกระทั่งทำให้ล้มสลาย มันล้มสลายเพราะว่าคนในองค์กรอยู่เฉย ๆ ครับ without doing anything อย่างเป็นอย่างนั้นนะครับคนมหิตล ท่านต้องเปลี่ยนแปลงครับ ท่านต้องปรับตัวนะครับ

“When the rate of change on the outside exceeds the rate of change on the inside, the end is in sight.”

Jack Welch

เมื่ออัตราการเปลี่ยนแปลงภายนอก เร็วกว่า
อัตราการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร
“อวสาน” เริ่มปรากฏแล้ว



Disrupt Ourselves Before We Get Disrupted

Jack Welch เป็น CEO ของ GE ซึ่งเป็นเจ้าพ่อเรื่อง Leadership บอกว่าถ้าอัตราการเปลี่ยนแปลงของภายนอกเร็วกว่าภายในเมื่อไหร่ นั่นคืออวสานนะครั้บ Jack Welch บอกว่า Disrupt Ourselves Before We Get Disrupted ท่านจะต้อง Disrupt ตัวเองก่อนไม่อย่างนั้นโลกมันจะมา Disrupt ท่าน ท่านก็อยู่ไม่ได้ครั้บ ขอบพระคุณมากครั้บ

ความเป็นมาในการจัดแสดง

ปาฐกถาเกียรติยศฯ เนื่องในวันพระราชทานนาม “มหาวิทยาลัยมหิดล”

“มหิดล” เป็นพระนามของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงพระมหากรุณาธิคุณต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะการแพทย์และการสาธารณสุข ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นพระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทยและพระบิดาแห่งการสาธารณสุขไทย พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานนาม “มหิดล” ให้เป็นนามของมหาวิทยาลัย ที่ได้ตราพระราชบัญญัติมีผลใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2512 ซึ่งนับว่าเป็นวันเริ่มต้นของการใช้ชื่อมหาวิทยาลัยมหิดล นับจากวาระนั้นจนถึงวันที่ 2 มีนาคม 2563 ซึ่งเวียนมาบรรจบครบ 51 ปี ที่ได้รับพระราชทานนามให้เป็น “มหาวิทยาลัยมหิดล” การได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณครั้งนี้ยังความปิติยินดีเป็นอย่างยิ่งให้แก่บรรดาอาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ตลอดจนศิษย์เก่าและนักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยมหิดล

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2543 จนถึง พ.ศ. 2563 อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีดำริให้มีการจัดปาฐกถาเกียรติยศฯ เนื่องในวันพระราชทานนาม “มหาวิทยาลัยมหิดล” ติดต่อกันมาทุกปี โดยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ มาแสดงปาฐกถาในหัวข้อต่อไปนี้

- พ.ศ. 2543 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 1
โดย ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
- พ.ศ. 2544 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษน
จาติกวณิช ครั้งที่ 1
โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณประเวศ วะสี
- พ.ศ. 2545 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 2
เรื่อง “สุขภาพสังคม”
โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณประเวศ วะสี
- พ.ศ. 2546 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษน
จาติกวณิช ครั้งที่ 2
เรื่อง “พระพุทธศาสนากับการเติมปัญญาให้สังคม”
โดย พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต ป.ธ.๙) อธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พ.ศ. 2547 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 3
เรื่อง “เศรษฐกิจการเงินโลกกับการปรับตัวของอุดมศึกษาไทย”
โดย ดร.โอฬาร ไชยประวัติ ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี
และที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบาย
เศรษฐกิจการคลัง

- พ.ศ. 2548 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
 จาติกวณิช ครั้งที่ 3
 เรื่อง “โครงการพัฒนาตอยตุง”
 โดย ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เลขาธิการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
 ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พ.ศ. 254 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชัชวาล
 โอสถานนท์ ครั้งที่ 4
 เรื่อง “การปฏิรูปการเมืองกับสภาพสังคมไทย”
 โดย ศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรสุมบุรณ์ ประธานคณะ
 กรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- พ.ศ. 2550 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
 จาติกวณิช ครั้งที่ 4
 เรื่อง “สหกิจศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต”
 โดย ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. 2551 ปาฐกถาเกียรติยศศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชัชวาล
 โอสถานนท์ ครั้งที่ 5
 เรื่อง “ประสบการณ์การบริหารมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ
 เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ”
 โดย ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าธนบุรี

- พ.ศ. 2552 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
 จาติกวณิช ครั้งที่ 5
 เรื่อง “ความอยู่รอดของมนุษยศาสตร์ไทย”
 โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณเจตนา นาควัชระ กรรมการ
 ผู้ทรงคุณวุฒิ สภามหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. 2553 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
 โอสถานนท์ ครั้งที่ 6
 เรื่อง “Current Global Health Issues”
 โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.ดร.ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
 ประธานกรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- พ.ศ. 2554 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
 จาติกวณิช ครั้งที่ 6
 เรื่อง “การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน โดยการปฏิวัติการ
 ศึกษาและพัฒนาชนบท”
 โดย คุณมีชัย วีระไวทยะ นายกสมาคมพัฒนาประชากร
 และชุมชน
- พ.ศ. 2555 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
 โอสถานนท์ ครั้งที่ 7
 เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการองค์กรสู่ความยั่งยืน”
 โดย ดร.ไพรินทร์ ชูโชติถาวร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
 และกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

- พ.ศ. 2556 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
จาติกวณิช ครั้งที่ 7
เรื่อง “การพัฒนาประเทศไทยเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคม
อาเซียน (AEC)”
โดย คุณกานต์ ตระกูลฮุน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท
ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
- พ.ศ. 2557 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 8
เรื่อง “ประเทศไทยบนเส้นทางเปลี่ยนผ่าน”
โดย ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์
- พ.ศ. 2558 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
จาติกวณิช ครั้งที่ 8
เรื่อง “มหาวิทยาลัยมหิดลกับความท้าทายในอนาคต”
โดย ดร.จिरายู อิศรางกูร ณ อยุธยา อธิการบดีว่าการ
กระทรวงอุตสาหกรรม และรัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วน
พระมหากษัตริย์ และรองเลขาธิการสำนักพระราชวัง
รองประธานมูลนิธิมั่นพัฒนา และประธานคณะอนุกรรมการ
ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- พ.ศ. 2559 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 9
เรื่อง “มหาวิทยาลัยอุดมคติในศตวรรษที่ 21”
โดย ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ กรรมการบริหารการทูตวัฒนธรรม
กรุงเบอร์ลิน และผู้เชี่ยวชาญระดับสูง สำนักงานเลขาธิการใหญ่
องค์การสหประชาชาติ อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงพาณิชย์

- พ.ศ. 2560 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
จาทิกวนิช ครั้งที่ 9
เรื่อง “การแพทย์และสาธารณสุข 4.0”
โดย ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นพ.ปิยะสกล
สกลสัตยาทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- พ.ศ. 2561 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 10
เรื่อง “พิชิตความท้าทายยุคใหม่ ด้วยธรรมะและปัญญา”
โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย นายกสภ
มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. 2562 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษาน
จาทิกวนิช ครั้งที่ 10
เรื่อง “มหาวิทยาลัยแห่งอนาคต”
โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช อดีตนายกสภ
มหาวิทยาลัยมหิดล
- พ.ศ. 2563 ปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล
โอสถานนท์ ครั้งที่ 11
เรื่อง “การปรับตัวของมหาวิทยาลัยเพื่อตอบโจทย์การ
เปลี่ยนแปลงในยุค Disruption”
โดย ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นพ.อุดม คชินทร
อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ



ประวัติ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชัยชวัล โสถานนท์

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ เป็นบุตรคนที่ 4 ของ พระยาประชาภิจักรจักร (ชูป โอสถานนท์) และคุณหญิงนิล ประชาภิจักรจักร เกิดเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2451 ณ บ้านถนนบำรุงเมือง ริมคลองผดุงกรุงเกษม มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ซึ่งปัจจุบันถึงแก่กรรมแล้ว ดังนี้

1. พ.ต. วิลาส โอสถานนท์
2. นางระยัป สุกพล
3. ต.ช.ศิริ โอสถานนท์
4. ศ.นพ.ชัชวาล โอสถานนท์
5. นายปชา โอสถานนท์
6. นายทวีลาภ โอสถานนท์
7. นางชำนาญ สุขุม
8. นายชาลี โอสถานนท์
9. นางอินทิรา นาคะเสถียร

สมรสกับนางสาวดุขฎิ ปันยารชุน ธิดาพระยาปริชานุสาสน์ (เสริญ ปันยารชุน) กับคุณหญิงปฤกษ์ ปริชานุสาสน์ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2484 มีบุตรธิดา 2 คน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์รพีพันธ์ โอสถานนท์
 2. นางทิพสุดา สุวรรณรักษ์ สมรสกับ รศ.นพ.รินดา สุวรรณรักษ์
- มีธิดา 1 คนคือ นางสาวไรรัตน์ สุวรรณรักษ์

ผู้ที่ได้รู้จักกับศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัชวาล โอสถานนท์ เรียกท่านสั้น ๆ ว่า “คุณหมอชัช”

พ.ศ. 2474 สำเร็จปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย
แพทยศาสตร์

พ.ศ. 2476 บรรจุเป็นอาจารย์ในแผนกสูติ-นรีเวชวิทยา โรงพยาบาล
ศิริราช

พ.ศ. 2478 ได้ทุนอเล็กซานเดอร์ ฟอน ฮุมโบลด์ ไปศึกษาเพื่อ
ทำปริญญาเอก (Dr.Med) ณ ประเทศเยอรมนี พร้อมกับได้รับทุน
“สมเด็จพระราชบิดา” ศึกษาค้นคว้า วิจัย ภาคใต้ Prof. Schoeder และ
Prof.Robert Kessler และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง Cystic Glandula Hyperplasia
of Endometium หลังจากสำเร็จปริญญาเอกแล้ว ยังได้ไปศึกษาวิชาโรค
เมื่องร้อนเพิ่มเติมที่มหาวิทยาลัย Hamburg และได้ประกาศนียบัตรวิชา
โรคเมื่องร้อน (DTM)

พ.ศ. 2481 เดินทางกลับประเทศไทยและทำงานที่โรงพยาบาล
ศิริราชเช่นเดิม เมื่อกลับมาทำงานที่แผนกสูติ-นรีวิทยาที่ศิริราช ศาสตราจารย์
นายแพทย์ประจักษ์ ทองประเสริฐ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราชขณะนั้น
ได้ขอให้คุณหมอซัชรับตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ เมื่อคุณหมอประจักษ์
ลาออกใน พ.ศ. 2491 คุณหมอซัชได้รับเลือกเอกฉันท์ให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศิริราช ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา คุณหมอซัชจึงเป็นคลินิกเขียน
อาจารย์และนักบริหารพร้อมกันไป ท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศิริราช
จนถึงปีพ.ศ. 2501 เป็นคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ระหว่าง พ.ศ.
2501 - 2506 ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ระหว่าง
พ.ศ. 2507 - 2512 ดำรงตำแหน่งอธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยมหิดล
ระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2514 เป็นผู้เดียวที่เป็นทั้งอธิการบดีมหาวิทยาลัย

แพทยศาสตร์และมหาวิทยาลัยมหิดล และยังรับตำแหน่งรักษาการคณบดี
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่าง พ.ศ. 2514 - 2522

พ.ศ. 2493 เมื่อศิริราชก่อตั้งมาครบ 60 ปี ในฐานะเป็นผู้อำนวยการ
ได้จัดงานใหญ่ได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จ
พระราชดำเนินไปทรงเปิดพระราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบัน
ของไทย หรือที่วงการแพทย์เรียกว่า “สมเด็จพระราชบิดา” ณ ศูนย์กลาง
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ผลการจัดงานในครั้งนั้น ศาสตราจารย์
นายแพทย์เกษน จาติกวนิช ได้เขียนไว้ในหนังสือเจ็ดรอบนักอักษร ชั่วพลว
โอสถานนท์ ว่าก่อให้เกิดผลสำเร็จตามมาอีก 2 ประการคือ

1. สร้างหอประชุมราชแพทยาลัย
2. สร้างเขื่อนคอนกรีตริมแม่น้ำเจ้าพระยา

พ.ศ. 2505 เมื่อศิริราชก่อตั้งมาครบ 72 ปี คุณหมอสัชเป็นแม่งาน
ใหญ่อีกครั้งหนึ่ง การจัดงานครั้งนี้ก่อให้เกิดตึก 72 ปีศิริราช ซึ่งเป็นอาคาร
12 ชั้น ตั้งอยู่ใจกลางโรงพยาบาลศิริราช เบื้องหลังพระบรมราชานุสาวรีย์
สมเด็จพระบรมราชชนก

เมื่อ พ.ศ. 2512 ได้กราบบังคมทูลขอพระราชทานนามใหม่
ให้แก่มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชม
หาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยมหิดล” ยังความ
ภาคภูมิใจและความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณต่อคุณหมอสัชมิรู้คลาย

นอกจากนั้นได้ร่วมกราบบังคมทูลขอพระกรุณาจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงช่วยเหลือจ่าซื้อที่ดิน 1,200 ไร่ ซึ่งเป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ในราคาที่สูงมาก ใช้เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ในปัจจุบัน

ในขั้นแรกที่พระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดลนั้น คุณหมอซัชเล่าว่าพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงติงมาว่ามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ยังไม่ใช่มหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์พร้อมสาขาวิชา ดังนั้นในสมัยที่คุณหมอซัชเป็นอธิการบดี จึงได้มีการจัดตั้งคณะสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ขึ้น และเมื่อได้ก่อตั้งแล้วคุณหมอซัชก็ยังได้ดำรงตำแหน่งรักษาการคณบดีของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อีกเกือบ 10 ปี จนกว่าจะได้เลือกคณบดีคนใหม่ขึ้นมาแทน

หลังจากได้พระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดลแล้ว พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จฯ มาทรงดนตรีที่หอประชุมราชแพทยวิทยาลัยศิริราช และรับสั่งตอนหนึ่งกับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลว่า “เราเป็นลูกพ่อเดียวกันแล้วนะ” ยังความปลาบปลื้มและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นแก่คุณหมอซัชและผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยทั่วหน้ากัน

งานอื่น ๆ นอกมหาวิทยาลัยยังมีอีกหลายอย่าง เช่น เป็นกรรมการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการฝ่ายการแพทย์ของมูลนิธิอานันทมหิดล กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ กรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นต้น

คุณหมอซซ มีความจงรักภักดีในสมเด็จพระราชบิดาอย่างลึกซึ้ง เคยเล่าให้ลูกหลานฟังว่า เมื่อเรียนแพทย์ปีที่ 1 ที่ศิริราช เรียนหนังสือดีได้ขอเข้าเฝ้าสมเด็จพระราชบิดา กราบบังคมทูลเพื่อขอทุนศึกษาแพทย์ต่างประเทศ สมเด็จพระราชบิดาโปรดเกล้าฯ ให้มหาดเล็กนำกระดาษดินสอมาทรงคิดเลขค่าใช้จ่ายในการเรียนให้ดู และทรงแสดงให้เห็นว่าการจะไปเรียนต่างประเทศนั้นต้องใช้เวลาอีก 8 ปี ค่าใช้จ่ายสิ้นเปลืองมาก ขณะนี้เรียนที่ศิริราชก็ดีแล้ว อีก 3 ปีก็จะเรียนจบ จึงขอให้เรียนต่อไป เมื่อเรียนจบแล้วจะไปเรียนที่ไหนจะให้การสนับสนุน แต่จะต้องกลับมาทำงานที่ศิริราช เพราะศิริราชยังต้องการคนอีกมาก แต่หลังจากนั้นไม่กี่เดือน สมเด็จพระราชบิดาก็สิ้นพระชนม์ ยิ่งความเศร้าสลดใจแก่คุณหมอซซเป็นอย่างยิ่ง คุณหมอซซคิดว่าจะสนองพระเดชพระคุณครั้งสุดท้ายได้อย่างไร ขณะนั้นผู้ที่มีโอกาสเข้าร่วมในขบวนการกู้ชาติของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนามเดิมของสมเด็จพระราชบิดา จากพระบรมมหาราชวังไปยังพระเมรุ ต้องเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 4 แต่คุณหมอซซก็ได้ขอร้องกับอาจารย์และได้เข้าร่วมในขบวนการในที่สุด คุณหมอซซได้ของที่ระลึกพระราชทานคือดินสอแหวนกระเป๋ายี่ห้อ Parker ลงยา ส่วนบน ส่วนล่างเป็นทอง ตอนบนโดยรอบจารึกว่า พ.ศ. 2472 ซึ่งคุณหมอซซได้เก็บสมบัติชิ้นนี้ไว้ตราบเท่าชีวิตหาไม่ คุณหมอซซเคยกล่าวหลายครั้งในหลายวาระว่า การที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดล ในสมัยที่ท่านเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และการที่ท่านได้เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสิ่งที่ท่านภาคภูมิใจมากและเป็นเกียรติที่จะต้องเทิดทูนพระนามมหิดลอย่างเต็มสติกำลัง ในชีวิตการเป็นแพทย์และการกระทำใด ๆ ก็ดี คุณหมอซซจะเทิดทูนยึดถือสมเด็จพระราชบิดาเป็นแบบอย่างมั่นคงเสมอมา

คุณหมอซซ์มีสุขภาพดีพอสมควรมาโดยตลอด ไม่มีอาการหลงและมีความหวังใยคนรอบข้างเสมอจนบั้นปลายของชีวิต คุณหมอซซ์เริ่มป่วยเป็นโรคมะเร็งที่ปอด แต่ก็ยังมีสุขภาพที่แข็งแรง ไม่มีอาการของมะเร็งในช่วง 3 เดือนสุดท้ายเริ่มมีอาการไอและอ่อนเพลีย ในวันพุธที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 เข้ารักษาตัว ณ ศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และถึงแก่กรรมอย่างสงบในวันศุกร์ที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2542 เวลา 7 นาฬิกา 52 นาที สิริอายุได้ 91 ปี 8 เดือน 27 วัน



กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา

อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170

โทรศัพท์ 0 2849 6241-6 โทรสาร 0 2849 6247

เว็บไซต์ <https://op.mahidol.ac.th/ra/>